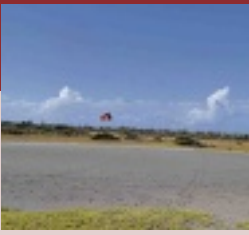

3 Aruba		12 Financieel		13 Wereld		14 Sport	
September focust op oude panden		Bloemenexport profiteert van vraag Duitsland		Duizenden orangisten betogen in Edinburgh		Haase houdt Oranje in de race	

Eindrapport Cft blijft vooralsnog geheim

Ministerraad moet binnen 3 weken begroting aanpassen

ORANJESTAD — De Arubaanse Ministerraad moet wijzigingen aanbrengen in de Landsbegroting 2014. Deze aanpassingen moeten binnen drie weken aangeboden worden aan de Raad van Advies. Wanneer het voorstel tot wijziging van de Landsbegroting ter behandeling wordt ingediend bij de Staten, dan pas wordt het onderzoeksrapport door het College Financieel Toezicht (Cft) openbaar.

Dat heeft het kabinet van de gouverneur gisteren laten weten. Vrijdag is namelijk door de secretaris van het Cft het onderzoeksrapport naar de Landsbegroting en openbare financiën aangeboden aan waarnemend gouverneur Ella Tromp-Yarazaray. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de gouverneur en richtte zich op de realiteit van de ramingen in de door de Staten goedgekeurde begrotingen 2014 en de meerjarige ontwikkeling van de overheidsfinanciën van Aruba. De gouverneur liet dit onderzoek uitvoeren nadat aan hem op 11 juli 2014 bij Koninklijk Besluit (KB) hiertoe opdracht was gegeven. Gisteren werd het rapport door de waarnemend gouverneur aangeboden aan de minister van Financiën en Overheidsorganisatie en aan de Ministerraad van het Koninkrijk.

Volgens de leider van oppositiepartij MEP, Evelyn Wever-Croes, blijkt uit het onderzoeksrapport dat kabinet Mike Eman II naar huis moet worden gestuurd. Dat baseert ze op het feit dat de premier 'een nieuwe begroting' moet maken

voor 2014 en deze binnen drie weken moet inleveren. Croes is ook niet te spreken over de voorlopige geheimhouding rondom het rapport. "Cft is tot de conclusie gekomen dat de Landsbegroting 2014, die door 13 parlementariërs is goedgekeurd, fictief en fout is. Dat is wat MEP vanaf het begin al heeft gezegd. Het reële tekort is praktisch het dubbele van wat aan het parlement is gepresenteerd en de staatsschuld is veel hoger dan voorgehouden." Ze vindt dat het parlement en de bevolking gemanipuleerd is. "Ze hebben opnieuw een dikke onvoldoende gekregen voor hun financieel beleid. Laten we afwachten wat er over drie weken gebeurt. De waarheid is dat het wel boven tafel, hoe goed de leugen ook is."

Nog erger

Volgens nieuwssite NoticiaCla staat in het eindrapport dat 'de begroting 2014 niet realistisch is' en 'de situatie is erger dan de Raad van Advies heeft gesteld'. Ook meldt de site dat de inhoud van het rapport sinds vorige week bekend is bij de Ministerraad en dat deze al druk doende is om de aanbeve-

lingen over te nemen en uit te voeren.

Quick-scan

Uit het voorlopige rapport van het secretariaat van het Cft, dat op 20 juli werd geopenbaard, bleek dat de begrotingsproblematiek groot is. "Om terug te keren naar acceptabele normen is op korte termijn een overtuigend maatregelenpakket noodzakelijk dat de tekort- en schuldpositie weer terugbrengt naar houdbare niveaus", aldus het rapport. Verder concludeerde Cft dat de begroting 'niet volledig' is en op onderdelen achterhaald. "Van voorgenomen maatregelen is nu op onderdelen al duidelijk dat deze niet meer gerealiseerd zullen worden vanwege een gebrek aan wetgevingscapaciteit en het moment van het jaar." De begroting is onvolledig omdat publieke middelen niet alleen via de begroting worden besteed maar ook door andere organen binnen de collectieve sector of publiek-private samenwerking (PPS). Bovendien is het financieel beheer 'niet op orde'. Inzicht in daadwerkelijke uitgaven en ontvangsten is moeilijk te krijgen en jaarrekeningen kunnen niet gecontroleerd worden. Ten slotte sprak het Cft zich ook uit over de lange termijn. "Er bestaan geen degelijke meerjarenramingen, niet van de begroting en niet van de ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting."

Eilandsraad gehoord over superkandidaten RvC BIA

KRALENDIJK — Drie superkandidaten, oud-minister-president van de Nederlandse Antillen Etienne Ys, Alain Maca, voorzitter van JFK International Air Terminal, en Jan Willem Storm van 's-Gravesande, managing partner bij Aviation Independent Consulting BV, worden de nieuwe commissarissen bij Bonaire International Airport (BIA).

Zij zijn voorgedragen door het Bestuurscollege. De Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire is gistermiddag in een spoedvergadering gehoord naar aanleiding van

de voordracht. Naast het horen van de raad, dient ook de Rijksvertegenwoordiger nog zijn goedkeuring te geven aan de benoeming. Het Bestuurscollege verwacht de goedkeuring van de Rijksvertegenwoordiger volgende week te ontvangen. Er wordt door het Bestuurscollege haast gemaakt met de benoeming, omdat de laatste RvC en bloc is afgetreden. Gedeputeerde Edsel Winklaar zei gistermiddag dat er haast is geboden, omdat de benoeming van de nieuwe RvC niet alleen belangrijk is voor BIA, maar ook voor de sociaal-economische

ontwikkeling van het eiland. "Wij hebben deze drie personen benaderd, omdat wij denken dat de ontwikkelingen binnen BIA heel erg belangrijk zijn, niet alleen voor de luchthaven, maar voor de totale ontwikkeling van het eiland die wij voorstaan. Wij hebben gemeend kundige mensen te moeten benoemen, die voldoende ervaring hebben op dit gebied en die ons kunnen helpen die ontwikkelingen te dragen", hield de gedeputeerde de raadsleden voor.

Vervolg op pagina 9

Laatste Tovenaar van Oz sprankelt

ORANJESTAD — De Anali Cabrera Foundation (ACF) zet een stuk op het toneel waarin de fantasie en creativiteit door en voor kinderen sprankelt. De Wizard of Oz is voor scholen op het toneel gebracht en vanavond kan er genoten worden van de laatste voorstelling om half zes. In mei startte de presentatie die wordt gesteund door Cede Aruba en Unoca en met hulp van Directie Cultuur tot stand is gekomen. Faritha Luidens schittert in haar rol als heks, terwijl Lukee Croes, haar dochter, de fee speelt. De leeuw op het podium wordt ingevuld door Lietja Osorio en Dorothy's rol wordt vertolkt door Rachel Alberga. Ferdinand Franca is Wantomba en Lyonel Dirksz de Wizard. Patty Tjon-Cabrera, actrice, choreograaf, director, producent en theaterdocent ziet haar droom in vervulling gaan. Na een voorbereiding van een jaar met workshops voor kinderen en veel repeteren staan ze nu voor het laatste in de magie van Oz. "Kinderen op het podium voor kinderen en de wereld wordt een beetje betoverd." Kaarten zijn verkrijgbaar bij Cas di Cultura.

Vermogenspositie onder druk door tekorten

WILLEMSTAD — De vermogenspositie van Curaçao staat onder druk als gevolg van de tekorten die in de jaren 2010 tot en met 2012 zijn opgebouwd. De tekorten teren in op reserves bij de sociale fondsen via de brede schommelfondsconstructie en de dalende vermogensposities bij de overheidsentiteiten, meldt het College financieel toezicht (Cft) in de halfjaarrapportage.

Donderdag zei minister van Financiën José Jardim dat in deze periode ongeveer 294 miljoen gulden is 'verdwenen'. Hij noemde het 'wanbeleid' van het kabinet-Schotte, dat van oktober 2010 tot en met september 2012 aan de macht was. De tekorten bevestigen voor het Cft nogmaals het belang van compensatie van de gerealiseerde tekorten, zoals in de begroting 2014 meerjarig is voorzien teneinde de vermogenspositie te versterken. "Deze overschotten dienen te worden gerealiseerd alvorens er gesproken kan worden van een herstel van de gezonde financiële startpositie." Daarnaast, meldt het Cft, signaleert

zowel overheidsaccountant Soab als de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) enkele getrouwheidsfouten, zoals niet verantwoorde schulden aan het pensioenfonds en andere overheidsentiteiten voor een bedrag van 39 miljoen gulden en risico's waarmee in de jaarrekening 2011 nog geen rekening is gehouden, zoals het afwaarderen van dubieuze vorderingen voor 91 miljoen en het achterstallig onderhoud aan scholen van 100 miljoen gulden. Verder zegt het Cft dat in de jaarrekening rekening wordt gehouden met een netto-vermogenswaarde van de overheidsentiteiten van 80 miljoen gulden, wat in strijd

is met de geldende wetgeving. Tevens neemt Curaçao reeds een vordering van 37 miljoen op de boedel van het voormalige land de Nederlandse Antillen op, terwijl de vereffening nog moet plaatsvinden en is omgeven door onzekerheden. Daarnaast is de bestemmingsreserve gevormd door de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BRK)-gelden overgewaardeerd voor 56 miljoen. Als hiervoor wordt gecorrigeerd dan bedraagt het eigen vermogen eind 2011 geen 500 miljoen gulden, zoals blijkt uit de jaarrekening, maar slechts 189 miljoen. Het vermogen per eind 2013, zoals dat blijkt uit de vierde uitvoeringsrapportage over dat jaar, bedraagt 387 miljoen en per eind 2012 293 miljoen. Onduidelijk is echter voor het Cft in hoeverre hierin rekening is gehouden met de hiervoor genoemde getrouwheidsfouten en risico's. "Al met al kan wor-

den geconcludeerd dat over een langere periode bezien het vermogen is afgenomen, zowel bij de overheid als bij de overheidsentiteiten, en dat daardoor de weerstandscapaciteit gering is. Versterking van het (weerstands)vermogen door middel van meerjarige compensatie, waarmee in 2013 een aanvang is gemaakt, is dus noodzakelijk. Herstel van het weerstandsvermogen van de overheid ligt als gevolg van de verplichte compensatie van gerealiseerde tekorten in het verschiep. Dit kan nog niet worden gesteld ten aanzien van de overheidsentiteiten."

Liquiditeit

Ten aanzien van de liquiditeitspositie van Curaçao ziet het Cft momenteel weinig risico's. De kaspositie bedraagt aan het eind van het eerste kwartaal van dit jaar 253 miljoen gulden, hetgeen gezond te noemen is.

Afscheid van Aileen Looman

WILLEMSTAD — Een grote menigte nam vanmiddag in de kerk van Janwé afscheid van journaliste en talkshow-host Aileen Looman, die precies een week geleden aan de gevolgen van borstkanker overleed. Looman was zeer geliefd en vooral bekend van de dagelijkse ochtendshow 'Môru Bondia'. Familieleden, voormalige collega's, vrienden, kennissen, maar ook tal van bekende en minder bekende Curaçaënaars die Looman jarenlang via de media hebben gevolgd, kwamen vanmiddag persoonlijk afscheid van haar nemen.

Foto: Ken Wong

Arrestaties na protesten in Venezuela

CARACAS — Venezolaanse veiligheidstroepen hebben 64 mensen gearresteerd na nieuwe demonstraties tegen de regering van president Nicolas Maduro.

Dat heeft een mensenrechtenorganisatie vandaag gezegd. De protesten van vrijdag vonden plaats in de hoofdstad Caracas en in Barquisimeto. Ze markeerden de zevende maand van de demonstraties, die op 12 februari begonnen. "Het protest dooft langzaam maar zeker uit, zoals we gisteren hebben gezien", zegt Alfredo Romero, hoofd van de mensenrechtenorganisatie Penal Forum. "Maar de onvrede blijft."

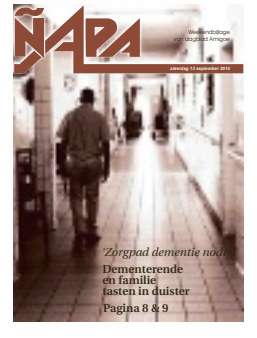

deze week:

'Zorgpad dementie nodig'

Dementerende en familie tasten in duister

Pagina 8 & 9

yama 161

Tienda di Educacion
CONSEJO OF SOSTEN DEN EDUCACION DI BO YIU

the plaza
CAFE

Ook morgen weer live voetbal op het grote scherm

Geopend de gehele week van 8.00 a.m. - 01.00 a.m.
Tel.: 583-8826

fun miles
fun within your reach!

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

yama 161

Tienda di Educacion
CONSEJO OF SOSTEN DEN EDUCACION DI BO YU

**GROTE MEUBEL
UITVERKOOP**

**20% KORTING
ANTIESHOPS**

ROCCO PLAZA

Dagelijks geopend van
9 am - 5 pm Zaterdag 9 - 1

PROMASTER

Het stoomreinigen van vloerbedekking, tapijten, matrassen, bankstellen etc etc.

Bel maar gerust.
Tel: 582-03-83
Dhr. Maduro

**Bijles aan huis
MAVO HAVO VWO**

Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde en meer!
Meer dan 25 jaar ervaring.

Voor meer informatie of aanmelding:
Ad Bax: Bij voorkeur
**whatsapp/sms
5612520**

**FUNDACION
GUIA
MI**

THE CINEMAS
thecinemas.aw

Valid till September 17

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
DOLPHIN TALE 2 daily: 5:30 8:15 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:00 NEW PG	DOLPHIN TALE 2 daily: 4:45 7:15 9:45 matinee: 2:00 late show: 12:00 NEW PG
NO GOOD DEED daily: 4:30 6:45 9:15 matinee: 12:15 2:30 late show: 11:45 NEW PG-13	NO GOOD DEED daily: 5:15 7:30 10:00 matinee: 2:45 late show: 12:15 NEW PG-13
A MOST WANTED MAN daily: 4:00 6:30 8:45 matinee: 1:00 late show: 11:30 NEW R	A MOST WANTED MAN daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:45 NEW R
IF I STAY daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:15 PG-13	IF I STAY daily: 5:00 7:15 9:45 matinee: 2:15 late show: 12:00 PG-13
LET'S BE COPS daily: 5:00 7:30 9:45 matinee: 12:15 2:45 late show: 12:00 PG R	LET'S BE COPS daily: 5:15 7:45 10:00 matinee: 2:30 late show: 12:15 PG R
THE NOVEMBER MAN daily: 9:15 matinee: 2:15 R	THE NOVEMBER MAN daily: 7:00 9:30 late show: 12:00 R
AS ABOVE, SO BELOW daily: 4:45 7:00 matinee: 12:00 late show: 11:45 R	AS ABOVE, SO BELOW daily: 2:00 4:30 late show: 12:00 R

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

ProfessionalPestControl
ARUBA • BONAIRE • CURAÇAO

**Professional Pest Control
Aruba-Bonaire-Curacao**

Is looking for a:

**Marketing Manager
(in charge of HR)
Full Time**

The Marketing manager creates, develops and implements all marketing processes and solutions and is responsible for all advertising, product launch, planning, PR, promotions, market research and brand management. He/she will also be in charge of the HR.

Job requirements:

- ✓ Appropriate education and experience (HBO)
- ✓ Perfect grasp of English (and preferably Spanish, Papiamentu and Dutch)
- ✓ Can do attitude, problem solver, ahead thinker and planner, good social interaction, professional demeanor, organized and reliable

Benefits:
Based on qualifications we offer a competitive salary and benefit package

If you are interested, please e-mail your resume and motivation letter to: hans@professionalpestcontrol.biz

FOR ALL YOUR SEWER PROBLEMS

Mechanical Cleaning
High Pressure Cleaning
Camera Inspection
Drain & Pit Detection
Leak Detection
No unnecessary breakage

**PIPE CLEANING
SERVICE**

Call 739 5555

TOEFL
(Test of English as a Foreign Language)
Paper-Based Tests @ Colegio Arubano
www.toefl.org

Test Dates:
October 18, 2014
(Registration DEADLINE: September 15, 2014)
April 11, 2015
(Registration DEADLINE: March 9, 2014)
Fee: \$170

SAT
(Scholastic Aptitudes Test)
www.collegeboard.org

Test Dates:
November 8, 2014 @ ISA*
(Registration DEADLINE: October 9, 2014)
December 6, 2014 @ Colegio
(Registration DEADLINE: November 6, 2014)
May 2, 2015 @ ISA
(Registration DEADLINE: April 6, 2015)
June 8, 2015 @ Colegio
(Registration DEADLINE: May 8, 2015)
Fee: about \$100
*ISA = International School of Aruba

W-Tax & Legal Services (WTS) en W-Management Advisory Services (WMS) vormen samen een ambieus kantoor. Ons kantoorpakket, bestaande uit binnen- en buitenlandse ondernemingen van naam en faam, eist service en kwaliteit tegen een marktconforme prijs.

Naast de recente uitbreiding van ons team met een office manager zijn wij op zoek naar enthousiaste professionals die ons team kunnen versterken.

- (JURIDISCH) SECRETARESSE**
- De (juridisch) secretaresse ondersteunt de organisatie volgens gemaakte werksafspraken en richtlijnen onder supervisie van de office manager, zodanig dat de organisatie in staat wordt gesteld hun taken op een efficiënte en efficiënte wijze uit te voeren.
- Correspondentiearchivering: Beoordeelt en registreert binnenkomende en uitgaande post/e-mail/ fax in het (elektronisch) archief, geeft prioriteiten aan, en zorgt voor tijdige en correcte verzending van de correspondentie richting klant en autoriteit(en).
 - Callcentering: Callcenteret de uitgaande post op juridisch correct taalgebruik.
 - Terminregistratie: Beheert samen met de aangewezen fiscaal medewerker/stier de database voor terminregistratie van aanslagen, bezwaarschriften en overige (fiscale) terminen.
 - Agenda-beheer: Beheert de agenda's van de directie en management en plant afspraken gericht op een efficiënte en doelmatige indeling van hun beschikbare tijd.

Wij zoeken voor deze functie naar een persoon met HBO opleiding/denkniveau en bij voorkeur enige werkervaring bij een belastingadvies-, advocaten-, of accountantskantoor. Een goede beheersing van Nederlands en Engels in woord en geschrift is essentieel, Papiamentu en Spaans is een pre.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?

Wij bieden een open werksfeer, korte en directe communicatielijnen, een compleet & competitief arbeidsvoorwaardenpakket en niet te vergeten begeleiding van jouw persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Gemotiveerden kunnen contact opzoeken met onze office manager, Marijn van der Valk, op telefoon (297) 582 6336 of via e-mail vandervalk.marijn@wtsaruba.com.

AMIGOE De Krant!

U kunt uw abonnement ook online betalen!

Onze bankrekening zijn:

RBC #10031723

BANCO DI CARIBE #81027801

CMB #20651903

Schakel College

Het Schakel College
Seroe Blanco 14, ARUBA Dutch W-Indies
Tel: (+297) 5835333 / Fax: (+297) 5825310
e-mail: schakelcollege@schakelaruba.com
www.schakelaruba.com

Zoekt per direct

Docent Duits voor het geven van bijlessen op VWO eindexamenniveau.

Voor een leerling die in het eindexamenjaar bij ons is ingestroomd met het vak Duits zijn we op zoek naar een bijlesdocent.

Heeft u kennis van de taal Duits en bent u geschikt voor het geven van bijlessen op dit niveau, dan kunt u voor verdere informatie contact opnemen met Wendy Maessen, schoolleider, per telefoon 00297-5835333 of via wendym@schakelaruba.com.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

AQUA GRILL
FRESH SEAFOOD AND MORE

APPETIZER
Seabass Beignets
or
Clam Chowder
or
Caesar Salad

ENTREE
Blackened Swordfish
or
Fried Butterfly Shrimp
or
Grilled Sirloin

DESSERT
Scratch Cheesecake
or
Fudge Brownie
or
Coconut Flan

Awg\$55.00 per person for complete menu
For reservations please call: 586-5900

SEPTEMBER MADNESS

CHICKEN TORTILLA SOUP
THE ORIGINAL BABY BACK RIBS
& BBQ CHICKEN COMBO
ESCOHE FOR DI 1 REFRESCO OF ICE CREAM
PA SOLAMENTE AFL. 26.25
(SERVICE CHARGE & BBQ NOT INCLUDED)

TONY ROMA'S
RIBS • SEAFOOD • STEAKS

For reservations please call 586-8191 or 586-7427
J.E. Irausquin Blvd. #230 | Across from the Holiday Inn Resort
www.tonyromasaruba.com

Leysner & de Cuba
accountants

Namens een van onze cliënten roepen wij sollicitanten op voor de functie van:

Administrateur/administratrice

Omgeving
Cliënt is een stichting die door het Land wordt gesubsidieerd.

A. Werkzaamheden

1. **Financiële administratie**
 - het verwerken van gegevens van financiële aard in de financiële administratie;
 - het bepalen van de door het Land te subsidiëren bedrag en opstellen en opsturen van de desbetreffende declaraties;
 - het betaalbaar stellen van facturen/declaraties en het controleren van betalingen van crediteuren;
 - het periodiek afsluiten van de verschillende administraties en het controleren van de aansluiting tussen de boekhouding (het grootboek) en sub administraties.
 - het opstellen van de begroting, de jaarrekening en periodieke financiële overzichten;
 - het, op verzoek, mondeling en/of schriftelijk verstrekken van informatie uit de financiële administratie aan de directie (intern) en belanghebbenden (extern);
 - het systematisch archiveren van de financiële bronndocumenten.
2. **Salarisadministratie**
 - het aanvragen, controleren en bijhouden van personeelssubsidies voor het uitbetalen van salarissen;
 - het verzorgen van de salarisadministratie inclusief het opstellen van de (maandelijkse) salarisrol en het uitdraaien van de salarisslips en verzorgen van de afdrachten loonbelasting en sociale premies;
3. Het verrichten van alle voorkomende werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor het behalen van de doelstelling van de Stichting.

B. Speelruimte
De Administrateur/administratrice:

- is verantwoordelijk schuldig aan de Directeur voor wat betreft de kwaliteit en uitvoering van de eigen werkzaamheden;
- handelt conform de geldende regels, procedures en voorschriften alsook de relevante landsverordeningen voor zowel de financiële administratie als het personeelsbeheer;

C. Contacten

Intern

- Met de directeur over de voortgang van de werkzaamheden, de nog bestaande budgettaire ruimte in verband openstaande vorderingen en verplichtingen;
- Met het bestuur over samenstelling van de begroting en jaarrekening;
- Met collega's over inkopen en personeelsaangelegenheden.

Extern

- Met commerciële banken, Directie Financiën, SIAD, SVB, en diverse overheidsdiensten;
- Met externe accountant en CAD over de jaarrekening.

D. Functievereisten
MBO-diploma (EPI) in economische-administratieve richting of gelijkwaardig;
Minimaal vijf (5) jaar relevante ervaring in soortgelijke functie;
Kennis van relevante wet- en regelgeving;
Computervaardigheid in relevante applicaties (Word, Excel, Quickbooks en Payroll Pro);
Mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden in het Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans;
Klant- en resultaatgerichte instelling.
Goede contactuele eigenschappen en zelfstandig kunnen werken.
Een psychologische test maakt ook onderdeel uit van de sollicitatieprocedure.

Gelieve uw sollicitatiebrief met uitgebreide CV en pasfoto binnen twee weken op te sturen naar:
Leysner & de Cuba, Accountants, P.O. Box 379, A. Lae Boulevard 4, Oranjestad, Aruba. t.a.v. drs. F.R. de Kort of per email: fdekort@leysner-decuba.com.

RIU Palace Antillas wil profiteren van hoogseizoen

ORANJESTAD — Het tweede RIU hotel, genaamd RIU Palace Antillas opent op 11 oktober zijn deuren. Met de keus voor de opening in oktober kan het hotel nog profiteren van het aankomende hoogseizoen. Het nieuwe resort is gelegen naast het hotel van dezelfde keten op Palm Beach en telt 482 kamers.

De twee RIU-hotels, Antillas en Aruba, zijn naast elkaar gelegen en verbonden met een brug. Gasten mogen gebruik maken van de faciliteiten van beide hotels. Als een van de weinige hotels op Aruba is het exclusief voor volwassenen. Daarnaast biedt het een all-inclusive 24-uurs service aan zijn gasten aan. Het resort heeft diverse restaurants, waaronder drie themarestaurants. Bovendien zijn er bars, een casino en tevens een vestiging van de Pacha-discotheek. Ook daar geldt het all-inclusive principe. Een uitgebreid entertainmentprogramma met diverse activiteiten overdag en live-muziek en shows in de avond behoort ook tot de faciliteiten die de keten aanbiedt.

Eerder schreef *Amigoe* al dat de geplande heropening van het voormalige hotel Westin volgens Arbeid-minister Paul Croes (AVP) een positieve invloed zal hebben op het werkloosheidscijfer. Als

het hotel straks weer open is, biedt het plaats aan 400 tot 500 nieuwe werknemers. Het grootste deel daarvan moet uit de lokale arbeidsmarkt komen. Slechts een klein deel van de nieuwe werknemers, hogere posities waarvoor de expertise niet aanwezig is op de lokale arbeidsmarkt, mag uit het buitenland komen.

Aruba Hotel Enterprises (AHE), eigenaar van het voormalige Westin, werd begin dit jaar overgenomen door de Spaanse investeringsfirma Infinity View. Het hotel ging in maart dicht voor noodzakelijke verbouwingen. De renovatie zou ongeveer een jaar duren, zo werd toen aangekondigd, en honderden medewerkers van het hotel kregen daarom een ontslagpakket aangeboden. De meerderheid nam het pakket aan en stapte vrijwillig op. Een kleinere groep weigerde aanvankelijk het pakket. Zo'n twintig werknemers spanden een rechtszaak aan tegen AHE en won-

nen deze zaak. Zij moeten tot de heropening in dienst blijven, salaris doorbetaald krijgen en een nieuwe baan in het RIU. Een eerdere rechtszaak van voormalig Westin-casinomedewerkers werd in het voordeel van AHE beslecht. Zij eisten van hoteleigenaar AHE een vergoeding voor misgelopen fooi. Dat werd door de rechter niet toegewezen. Dit gemiste in-

komen kan de eigenaar niet worden aangerekend, besliste het Gerecht. Volgens planning gaat het nieuwe RIU op 11 oktober weer open voor gasten. Het Chinees/Japanse restaurant Blossoms, gevestigd in het gerenoveerde hotelpand, is sinds de sluiting van Westin open gebleven. De eigenaren hebben een langlopend huurcontract en wilden dat

niet verliezen door de deuren te sluiten. Wel probeerde het restaurant om via de rechter een schadevergoeding af te dwingen. De rechter wees de schadeclaim van 1,7 miljoen florin af. De renovatie van het hotelpand valt onder 'bedrijfsrisico'. Bovendien hoeft het 'all inclusive' businessmodel van het nieuwe RIU het restaurant niet per se te schaden, aldus de rechter.

IN HET KORT

Megahack Arubus
Een computerhacker heeft zich toegang verschaft tot een bankrekening van Arubus en naar verluidt een half miljoen florin gestolen.

Het geld zou zijn weggesluisd naar een bankrekening in Hong Kong. Door optreden van de politie in samenwerking met Interpol en de betreffende bank is het gelukt om het geld te traceren. Het bedrijf zou in overleg zijn met de autoriteiten in Hong Kong over teruggave van het gestolen geld.

Overreden hond

Een moeder reed met haar zoon over de Caya Musica toen ineens een zwarte straathond de weg overstak. Ze kon niet meer remmen en reed over de hond heen. Een aantal jongens verzamelde zich rond de auto en maakte ruzie met haar zoon.

De zoon werd uit de auto getrokken, kreeg klappen en werd ook met een steen geslagen. Ook de auto werd beschadigd met een steen. De politie deed onderzoek, trof verschillende jongens

aan, maar die verklaarden dat ze wel getuige waren, maar geen dader. De vrouw gaat aangifte doen, over de gezondheid van de hond is verder niets bekend gemaakt.

Aangestoken brand

Een huis zou in brand staan in de Guyabastraat. De brandweer was snel ter plaatse en had ook het vuur snel onder controle, omdat het slechts ging om boomtakken op het erf die in brand stonden. Volgens de bureu woont in het huis een drugsgebruiker die het vuurtje aangestoken zou hebben.

Drugsverkoper op herhaling

De bij de politie bekende B. was volgens een melding van een toerist weer actief als drugsverkoper.

De agenten gingen poolshoogte nemen bij het Divi Resort waar hij overlast zou veroorzaken. Bewakers hadden hem signaleerd, maar hij was een half uur daarvoor weer vertrokken.

Hof steunt OM in strijd tegen autodieven

ORANJESTAD — Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie steunt het Openbaar Ministerie in de strijd tegen autodiefstal. Een man die verdacht wordt van autodiefstal moet in elk geval nog tot 1 oktober vast zitten. “De Arubaanse samenleving zal ernstig geschokt zijn indien de verdachte zijn berechting in vrijheid mag afwachten.”

Zo oordeelde het Hof over het beroep dat de verdachte had aangetekend tegen verlenging van zijn voorarrest. “Mede omdat autodiefstal volgens de Arubaanse wetgever een ernstig feit betreft.” Het Hof schaarde zich achter de stelling van het OM dat de samenleving ‘gebukt gaat onder en terecht klaagt over almaar aanhoudende autodiefstallen’. De verdachte werd eerder dit jaar aangehouden en moest op 30 juli voor de rechter-commissaris komen. Die besliste dat hij nog 60 dagen achter de tralies moet blijven. De verdachte was het niet eens hiermee en vocht de beslissing aan. Dat verloor hij dus vorige maand. Het vonnis werd echter pas afgelopen donderdag open-

baar gemaakt.

Voormalig hoofdofficier Peter Blanken liet eerder dit jaar in een interview met *Amigoe* weten dat autodiefstal, en vooral de georganiseerde variant, een groot probleem is in Aruba. Volgens hem worden auto's mogelijk ‘op bestelling’ van illegale garages gestolen. Onderdelen worden dan gebruikt om beschadigde voertuigen op te knappen. Ook de politie beaamde dat het big business is geworden voor zwartwerkende monteurs. “Zij kiezen vaak voor het kopen van goedkope onderdelen die dus van gestolen auto's afkomstig zijn”, liet een politiewoordvoerder weten. Hij adviseert automobilisten om daarom gebruik te maken van serieuze en bekende ga-

rages. “Om te voorkomen dat je een boosaardige industrie ondersteunt, waar je vroeg of laat zelf ook het slachtoffer van wordt.”

De politie krijgt vaak kritiek dat autodieven snel weer op vrije voeten zijn na arrestatie. De politie kan daar echter niets aan doen omdat het korps niet over de lengte van detentie beslist. Wat het korps wel kan doen, is de verdachten blijven ‘lastigvallen’ en ze blijven oppakken, aldus de woordvoerder. Blanken legt uit dat justitie vaak op incidenten reageert. “Er is een auto aangetroffen en je vindt daar de heler of steler bij. Of je bent op heterdaad betrokken bij een autodiefstal. Dat levert lage straffen op. Pas op het moment dat je echt een criminele organisatie in beeld kan krijgen en je kunt aantonen dat een aantal mensen zich bezighoudt met het stelselmatig stelen van auto's voor auto-onderdelen, dan kun je hogere straffen uitdelen”, liet hij destijds weten.

Caribbean Sea Jazz Festival

Prince Royce: ‘I hope to touch many hearts through my music’

Het achtste Caribbean Sea Jazz Festival (CSJF) is dit jaar opnieuw op het terrein van Renaissance Marketplace dat voor de gelegenheid wordt omgedoopt tot het Renaissance Festival Plaza. Vrijdag 3 en zaterdag 4 oktober staan artiesten van wereld- en lokale faam op het programma met de karakteristieke combinatie van onder meer jazz en latin. Net als voorgaande jaren blikt *Amigoe* in aanloop naar het festival elke week alvast vooruit met festivalorganisatie Purple Entertainment Group. Deze week eigenaar Erik Eman aan het woord.

door onze verslaggever
Marloes van Zeeland

Het kan bijna niemand ontgaan zijn, Prince Royce staat dit jaar op het Caribbean Sea Jazz Festival. Het is de grote act van het festival waar je simpelweg niet om heen kan. Op de posters van het festival prijkt naast zijn naam ook opvallend zijn gezicht en ook *social media* stromen er vol mee. Aruba, Prince Royce komt eraan!

Met zijn muziek wil Royce vele harten raken, aldus de biografie van de zanger. De singer/songwriter uit Amerika heeft zeker de harten van menig vrouwelijke fans geraakt en gestolen. Op vrijdag 3 oktober is hij te zien op het festival. De artiest reist af naar Aruba om een aantal van zijn welbekende hits zoals ‘Darte un Beso’ en ‘Te me Vas’ te vertolken. De vrijdag

van het festival staat ook dit jaar weer in het teken van latin jazz.

Aruba is geen onbekend terrein voor de zanger. Royce is twee jaar geleden al eens eerder op het eiland geweest. Dat bleek een daverend succes te zijn. Maar liefst 8000 fans kwamen toen op het concert af. Goede kans voor de organisatie om daar op in te spelen. Dit jaar is er meer plek op het festival. “Vorig jaar zat het al bomvol. Er zijn nog plekken waar je voorheen niet kon zitten. Daar wordt nu gebruik van gemaakt voor VIP-plaatsen” aldus Eman. Over de artiest zelf vertelt Eman: “Prince Royce is een goed artiest. Hij is een mooie aanvulling op de huidige line-up.” Onlangs meldde *Amigoe* dat middelbare scholen een mini-optreden van de zanger konden winnen. Die wed-

strijd is inmiddels in volle gang. Het beste idee tegen overtollig plastic wordt ook daadwerkelijk aangeboden aan de regering, vertelt Eman. Het is dan aan de regering om het probleem aan te pakken.

De volledige line-up van het festival is als volgt: vrijdag 3 oktober staan Prince Royce, Grupo Guao, Shuffle Demons, Down Town Dixie Society, Ryan the Haret, Sazon Cubano, Weapons of Mass Percussion, ‘N-Fashion en Kross-Hart Project op het programma. Zaterdag 4 oktober staan Liv Warfield & NPG Horns, Eric Calmes & Friends, Jazzanova DJ Set, Richard Bona Quintet, Tsunami, Sazon Cubano en Charles Brouwer op de podia.

ORANJESTAD — De maand september staat voor monumentenmaand. Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA) organiseert diverse activiteiten of neemt deel aan een monumentenactiviteit zoals de Paseo Monumental, die morgen plaatsvindt. Projectcoördinator Mircla Nava en directeur Anne Witsenburg leggen aan *Amigoe* uit wat er op stapel staat en waarom het zo belangrijk is om monumenten te bewaren.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

“September is de monumentenmaand waarin wij verschillende activiteiten organiseren of meedoen met een activiteit zoals de Paseo Monumental.” 1 september is de internationale fotocompetitie Wiki Loves Monuments van start gegaan, vertelt Nava. “Het gaat hierbij om foto's van Arubaanse monumenten. Dit jaar doen, in tegenstelling tot vorig jaar, alle monumenten mee, dus wij willen zien wat mensen verstaan onder monumenten. Foto's kunnen ingestuurd tot en met 30 september.”

Monumentale George Clooney

Op 26 september wordt de Monumental Golf & Movie Night op de Aruba Golf Club San Nicolas -de eerste golfclub op het eiland- georganiseerd. “Het kost 100 florin per persoon. Je krijgt hiervoor de golfuitrusting -inclusief lichtgevende golfballen- voor de 18 holes, een gratis drankje en de film The Monuments Men”, licht Nava toe. “Ook kinderen zijn welkom. De avond start om

zeven uur met golf en de film draait om half acht. De *tee* slaat af vanaf verschillende plekken.” Er komen kraampjes met popcorn en ander typische filmsnacks. Stoelen zijn aanwezig en een trui of jasje wordt aangeraden. De film is namelijk in de openlucht met uitzicht op de golfbaan. “Het betreft hier een historische plek. Wij willen iedereen een beetje terugbrengen in de tijd, de golfvond is er ook om aandacht te vestigen op de golfbaan en het clubhuis die dringend hulp nodig hebben. En met de film willen wij een andere kijk op monumenten geven. Bij George Clooney denk je niet meteen aan monumenten, maar toch ligt daar de focus op in de film waarin hij een hoofdrol heeft”, zegt Witsenburg. De film ‘The Monuments Men’ is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van een onwaarschijnlijke groep soldaten in de Tweede Wereldoorlog die van Franklin D. Roosevelt de taak kreeg om kunstwerken uit de klauwen van nazidieven te redden en deze werken terug te brengen naar hun oorspronkelijke eigenaars. De missie leek

haast onmogelijk; de kunstwerken lagen verborgen achter vijandelijke grenzen en de soldaten waren zeven voormalige directeuren van musea, curators en kunsthistorici. Wonderbaarlijk genoeg kregen de moedige schattenjagers, die zichzelf de ‘Monuments Men’ noemden het voor elkaar om duizenden jaren aan cultuur te redden uit Hitlers bolwerk.

Openlucht museum

Een archeologische bustoe begint 28 september om tien uur in de ochtend bij het Archeologisch Museum en gaat langs vier archeologische sites waarover archeologen uitleg geven. “Het zijn de eerste archeologische vindplaatsen die als beschermd monument worden opgenomen. Je kunt met de bustoe mee of kunt zelf met de auto erheen”, licht Witsenburg toe. Weliswaar niet meer in september, maar wel deel uitmakend van de monumentenmaand is de Feria di Cunucu op 5 oktober. Het gaat om een typische *feria* bij een origineel cunucuhuis aan de Yamanota berg. Entertainment met traditionele dans, Caha di Orgel en een soort uitgebreide markt van Santa Rosa staan op het programma. Iedereen is welkom en er worden originele Arubaanse spelletjes voor kinderen georganiseerd. Er zullen pendelbussen worden ingezet en overal worden borden geplaatst om op

de afgelegen bestemming te komen. “Wij streven ernaar om duurzaamheid uit te dragen, monumenten zijn daar een prachtig voorbeeld van. Zoals de boeren vroeger woonden in de *cunucu*, staat ook voor duurzaam. En het gebruik van pendelbussen sluit daarbij aan.” De feria is overigens gratis en is van tien tot drie. De opbrengst gaat naar de Fundacion Autismo Aruba. Op deze dag worden ook de prijzen voor de beste foto's van de Wikipedia fotocompetitie uitgereikt. Nava vertelt dat het huis helemaal wordt ingericht met oude meubels, als een soort van museum. “Zodat bezoekers een idee krijgen hoe het er vroeger uitzag. Als mensen in klederdracht willen komen, is dat uiteraard meer dan welkom.”

“De insteek van deze activiteiten is dat het van belang is om te bewaren. Zodat het niet ten onder gaat. Een gebouw niet opeens verdwijnt en een stuk geschiedenis en cultuur verloren gaat. Het bewustzijn vergroten. Het echt kijken naar panden en zien dat het waarde heeft. Dat is ons gezamenlijk doel”, besluit Witsenburg. “Wanneer iemand een volgende keer voorbij een pand loopt en wellicht denkt, wow, daar is veel werk aan geweest en dat is mooi om naar te kijken. Dat mag niet verloren gaan.”

Kijk mij eens

Arubaanse wereldkampioen is terug van weggeweest

De jeugd. Jongeren. De toekomst. Op weg naar volwassenheid maken zij de keuze wie zij willen zijn en worden. Zij stor- ten zich in het leven, of het nu sport, kunst, uit- gaan, lezen, muziek of juist de donkere kant van de samenleving is. Het is aan hen. Voor diegene die haar of zijn talent benut, maakt *Amigoe* een plekje vrij. Beklim het podium en vertel over je passie.

door onze verslaggever
Nynke Wiersma

Deze week een meervoudig wereldkampioen aan het woord in de rubriek 'Kijk mij eens'. Het Arubaanse toptalent vertelt over haar sport, BMX'en. Tijdens een interview met Amigoe deelt ze haar mooiste momenten, de grootse zeges maar ook haar tegenslagen.

Wie ben je en hoe oud ben je?

"Ik ben Shanayah Howell en ik ben 15 jaar oud. Momen- teel zit ik in de examenklas van het Filomena College.

Wanneer ontdekte je je talent?

"Op tweejarige leeftijd kreeg ik van mijn peetmoeder een grote fiets. Mijn vader vond hem op dat moment een beetje te groot en zei dat als ik een jaar of vijf was, ik er wel een keer mee mocht rijden. De dag erna had ik stiekem de fiets gepakt en was ik ermee gaan fietsen. Mijn vader was zo verbaasd dat het me lukte. Een paar jaar later reed ik wedstrijden met mijn oudere zus en die won ik, doordat ik nooit remde." Het toen nog zeer jonge talentje kende geen angst en al snel versloeg ze alle kin- deren uit de buurt. "Om die reden mocht ik meedoen aan een fietscross en daar bleek dat ik qua snelheid en tijd op hetzelfde niveau zat als de jongens van mijn leeftijd op het wereldkampioen- schap. Niet veel later reed ik mijn allereerste WK in Bra- zilië." Waarom Howell voor een BMX koos in plaats van

een 'gewone' fiets staat voor haar als een paal boven wa- ter. "Ik houd van extreme en gevaarlijke sporten, net zo- als motor- of quadrijden. De snelheid ligt hoog en doordat je over heuvels rijdt, vlieg je soms meters de lucht in, dat maakt het echt een leuke sport."

Wat zien we op de foto?

Op zevenjarige leeftijd reed Howell haar eerste interna- tionale wedstrijd en vanaf dat moment 'regende' het medailles, trofeeën en gouden plakken. Op de foto is de sporter dan ook te zien tussen haar verzamelde collectie. "Ik heb nu in to- taal aan zes wereldkampio- enschappen deelgenomen. Bijvoorbeeld in China, Au- stralië, Zuid-Afrika, Brazilië en afgelopen zomer in Rot- terdam." Bij elke deelname eindigde de topsporter in de finale en twee keer op rij werd ze wereldkampioen.

"Bij de BMX-sport moet je je op het kampioenschap eerst kwalificeren. Hiervoor rijd je drie races. Vervolgens heb je een kwartfinale en een halve finale. Alleen de acht besten mogen meedoen in de fina- le. Als je behoort tot één van deze laatste acht ontvang je een W, met deze titel mag je dan een jaar lang rondrijden. Naast die W staat hoeveelste je bent geworden tijdens het WK."

In totaal had Howell 9 WK's kunnen rijden, maar het lot bepaalde anders. "De sport is duur, zeker vanuit Aruba. Voor elke wedstrijd moet je naar het buitenland en moet je reizen. Op een gegeven moment hebben we beslo- ten om het even iets rustiger aan te doen en voorbereidin- gen te gaan treffen voor de semi-professionals. Hier kun je aan deelnemen vanaf je zestiende. Helaas gebeurde er toen iets vervelends, mijn

ogen gingen erg achteruit. Waar iedereen bolle pupil- len heeft, zijn die van mij puntvormig." Het zicht van de BMX'er was hierdoor be- lemmerd en als er niks aan werd gedaan was volledig zichtverlies een mogelijk ge- volg. Voor operaties reisde Howell af naar Colombia, helaas was de operatie niet geslaagd en moest de opera- tie opnieuw. In september gaat de wereldkampioen op- nieuw onder het mes, maar dit keer in Amerika. "Juist om deze reden wilde ik toch erg graag deelnemen aan het WK in Rotterdam. Mijn vader zag dit in eerste in- stantie niet zitten, omdat ik al tijden geen internationale wedstrijden had gereden. We maakten een deal: als ik hard zou trainen en ik kwam op niveau van de an- dere deelnemers dan mocht ik meedoen. Tot twee weken voor het WK was onduidelijk

of ik kon starten. Uiteindelij- ke overtuigde ik mijn vader en vloog ik naar Rotterdam." En de prestatie was fenome- naal. Na drie jaar geen we- reldkampioenschap te heb- ben gezien, eindigde het ta- lent van alle 56 deelnemers op de zevende plaats. Ze rijdt nu opnieuw met een welver- diende W op haar BMX. "We waren zo verrast dat ik door alle voorrondes heen kwam. Uiteindelijk stond ik in de fi- nale en net voor de start was ik zo gelukkig dat ik het zo- ver had weten te schoppen. Op het moment van de start waren mijn gedachten er niet helemaal bij waardoor ik een fractie te laat weg reed." Maar het maakt niet uit, Ho- well bewees ter plekke maar weer dat ze behoort tot de beste vrouwelijke BMX'ers ter wereld.

Wat is je wens voor de toekomst

"Mijn grootste wens is deel-

nemen aan de Olympische Spelen, maar dit mag pas als je achttien bent." De vijftienjarige heeft op dit moment bijna elke titel we- ten te behalen binnen haar mogelijkheden, juist om die reden is een gouden plak op de Olympische spelen haar grote droom.

Wat heb je nodig om jezelf verder te ontplooiën?

"Om me verder te ontwik- kelen moet ik meer gaan trainen in het buitenland. Op Aruba zijn de mogelijk- heden beperkt. Ik wil graag naar Nederland om te gaan trainen met andere BMX'ers en me aan te sluiten bij een team." Diverse ploegen heb- ben zich al gemeld om sa- men te werken met het ta- lent, zowel in Nederland als in andere landen in Europa en Amerika. Haar voorkeur gaat uit naar Nederland. "Het niveau gaat wereldwijd razendsnel omhoog en in

Europa zijn veel mogelijkhe- den. Zo heb je het Europees Kampioenschap, maar ook in elk land zijn weer com- petitities. Op die manier kun je deelnemen aan veel ver- schillende wedstrijden en je- zelf verbeteren." Ook al zou Howell na haar eindexamen naar Nederland vertrekken, Aruba blijft altijd in haar hart en zij blijft naar alle waarschijnlijkheid in het hart van haar Arubaanse fans. Geregeld komen kinde- ren langs om te horen over haar sport. Vervolgens geven deze fans een spreekbeurt op school over de beroemde BMX'er. Een tikkeltje verleg- gen laat ze de verschillende werkstukken, spreekbeur- ten en foto's met fans zien. Als de fans aan haar vragen wat je nodig hebt om een goede BMX'er te worden, antwoordt ze het volgende: "Veel trainen, discipline en vertrouwen in jezelf."

Foto's: Nynke Wiersma

Overleden

Dhr. Julius Cabenda	06-09-2014
John O. Jeandor	08-09-2014
Benedicto Geerman	08-09-2014
Girline Mitchell	09-09-2014
Judith G. Kelie – Maduro	10-09-2014
Orlando Cardona – Muñoz	10-09-2014
Cecilia Sneek	12-09-2014

AMIGOE
De Krant!!

Herinnering
UITGEVERIJ ARUBA N.V. • Rijksweg 162 • Tel. 582-4333 • Fax 582-2358

Geachte abonnee,

Alle abonnees die een automatische incasso bij de bank hebben worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht aan te passen.

Zoals reeds vermeld, is ons abonnementsbedrag Awg. 32,50 per maand geworden.

Abonnees die de incasso nog niet hebben aangepast, kunnen hun openstaande saldo bij ons op kantoor opvragen. Ons telefoonnummer is 582-4333. Wanneer het abonnementsgeld niet binnen 2 maanden wordt voldaan, kan de levering van de krant(en) met onmiddellijke ingang worden opgeschort.

14 di september nos ta celebra
Dia Internacional di Monumentonan
habri pa publico. E ta un dia pa nos bay bek den
tempo y mira e importancia di e herencia cu e
monumentonan aki a laga pa nos sociedad.

Gobierno di Aruba
Ministerio di Turismo, Transporte
Sector Primario y Cultura

Mi ta invita cada un di boso pa celebra e dia aki
participando den e Pasco Monumental pa cono-
ce mas di e historia di 11 monumento y transmiti esaki na
nos muchanan. Nos ta topa 9or di mainta na e plein
dilan di Oficina di Monumento.

Diadomingo
9:00am
facebook.com/monumentenoureu

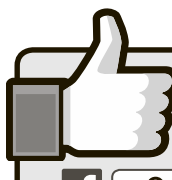
Omar. E. Oduber
Minister di Turismo, Transporte, Sector Primario y Cultura

Caribbean Cinemas

100% Digital HD

MEGAPLEX 8

**LIKE OUR NEW
FACEBOOK PAGE**

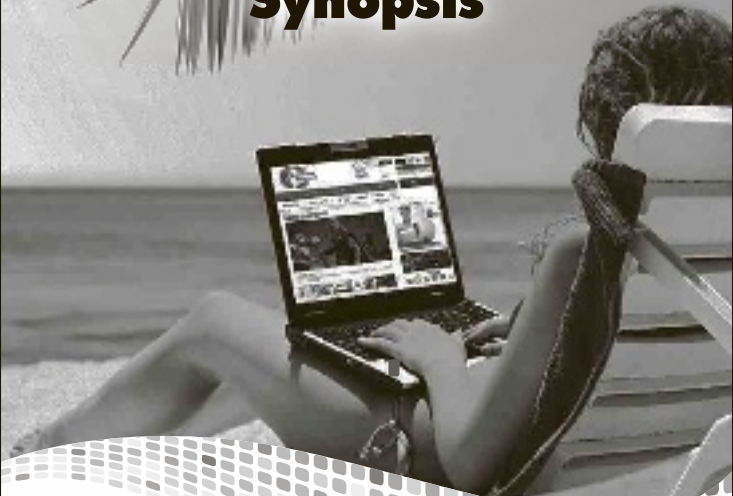
Caribbean Cinemas Aruba

ALL THE MOVIE
INFORMATION YOU WANT
AT YOUR FINGERTIPS

log on to
caribbeancinemas.com/aruba

★★★★★

**Showtimes
Coming Attractions
Synopsis**

Buy your tickets online through
caribbeancinemas.com/aruba
cinemaexpress

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

Available on the App Store | DOWNLOAD OUR NEW APP | ANDROID APP ON Google play

Onderdompelen in monumenten op Open Monumentendag

ORANJESTAD — Paseo Monumental, of Open Monumentendag, staat voor de deur. Elf gebouwen laten zich morgen van binnen en buiten zien op de wandeling die start bij het Monumentenbureau. Huisje Wild en het gerechtsgebouw kwamen al in een artikel voorbij, vandaag nemen we kort de overige negen panden onder de loep en weiden uit over het programma.

Op het plein voor het Monumentenbureau in de Schelpstraat kun je je vanaf negen uur 's morgens inschrijven. Iedereen ontvangt dan een informatieblad en indien gewenst een speurtochtbeschrijving voor de kinderen. De Paseo Monumental opent officieel met het nationale volkslied Aruba Dushi Tera, vertolkt door Steve Geerman, vergezeld van poëzie door Yakari Gabriel en een welkomstwoord van directeur van het Monumentenbureau en voorzitter van de Paseo Monumental commissie, Yvonne Webb-Kock. De Chaz Dancers geven een staaltje dans weg en de minister van Cultuur, Otmar Oduber (AVP), rondt de opening af met een speech en het hijsen van de gelegenheidsvlag.

Entertainment en eten
Tussen tien uur 's morgens en vier uur 's middags is er genoeg te doen op het plein voor het Archeologisch Museum zoals optredens van Tipico Brisa Tropical, The Chaz Dancers Club, Sodo y Curo, Nos Cultura, Mini NTG/ NLG, Duro, Rincon Boyz en N'Fusion. Er is ook een *kids corner* met *dino jump*. Voor het gerechtsgebouw is enter-

Het Ecury Complex, tegenwoordig Archeologisch Museum.

tainment van andere orde, hier speelt namelijk de Caha di Orgel-groep Miranda tussen tien en twaalf's ochtends en Tipico Cadushi Largo van twaalf tot twee 's middags, waarna Miranda weer terugkeert tot vier uur. Voor de innerlijke mens zorgen snacks en dranktentjes bij de watertoren in de J.G. Emanstraat. Grupo Tipico Amicales creëert een muzikale noot tussen tien en twee. In de tuin van het stadhuis en ex-hotel Colombia, in de Wilhelminastraat/Zoutmanstraat, is een openluchttheater opgezet waar onder andere de film Abo So van Rebecca Roos wordt getoond. Dit gebeurt vanaf elf uur in de ochtend. Ook is hier een optreden van de groep Kapuhuera Marcial Group van tien tot vier. Leonardo Philip en Marcheline Martijn gaan op de dichtelijke toer in de Algemene

Rekenkamer van tien uur 's morgens tot één uur 's middags en daarna treedt Tipico Tommy y su grupo op. Steelpan is ook van de partij en wel tussen het bestuurskantoor en het ex-havenkantoor. De groep Lee Conner treedt daar op vanaf tien in de ochtend tot vier in de middag. Ook hier is aan de kinderen gedacht met een kids corner en dino jump, trampoline, suikerspinkraam en andere kinderattracties. Caha di Orgel groep Nos Ambiente laat van zich horen bij de toekomstige winkel Seyo di Artesania in Zoutmanstraat 1, tussen tien en een. Hier kun je ook wat zoets kopen zoals *boca dushi*. Teatro Experimental Arubano geeft een show bij het Arina-gebouw of ex-Nautisch Museum tussen tien en vier uur. Grupo Tipico Brisas Tropical laat daar vanaf één tot vier van zich

horen. Voor eten en drinken is ook gezorgd.

Elf keer bewonderen
Amigoe beschreef eerder deze week twee van de elf gebouwen die bezichtigd kunnen worden: Huisje Wild en het gerechtsgebouw. Het Ecury Complex, nu het Archeologisch Museum was eigendom van de familie Ecury. Het handelshuis S.N. Ecury, opgericht in 1908, hield zich bezig met import en export van dranken en levensmiddelen, vertegenwoordigde Ford automobielen en Goodrich banden en was agent van diverse firma's in koelkasten en radio's. Hun buitenlandse contacten kunnen aanleiding gegeven hebben tot de bijzondere uiterlijke verschijningsvorm van Schelpstraat 40 en 42. Schelpstraat 42 werd mogelijk ontworpen door Merdardo 'Dada' Picus.

Architect Bert Kamsteeg van BK Consult verzorgt met zijn team een rondleiding. Het ex-havenkantoor, naar ontwerp van Dienst Openbare Werken Curaçao, staat ook open voor publiek en architect Serge I. Thijsen van Thijsen Engineering & Consultancy neemt hier de honneurs waar. Jouel Croes van Croes Architecture Studio leidt de bezoekers in Zoutmanstraat 1 rond waar de toekomstige Unesco-zaak Seyo di Artesania komt en het ex-hotel Colombia komt voor rekening van Earon Matthew van Plan D'2, evenals het stadshuis, net vers opgeknapt. In het tegenwoordige Arina-kantoor heet een team van Stichting Monumentenfonds Aruba de bezoeker welkom. Het startpunt van de route, het Monumentenbureau, opent haar deuren natuurlijk als eerste.

OPINIE

Kum ba yah, my lord

ORANJESTAD — Het CFT blijft bij zijn vernietigende oordeel over de Arubaanse begroting van 2014. Op grond van dat oordeel moeten er spijkers met koppen worden geslagen door de Arubaanse regering. Dat betekent ingrijpende bezuinigingen, maar waar en hoe?

door
Renée van Aller
en **John de Vries**

Wordt het een noodzakelijk en vrolijk *kum ba yah* tussen alle politieke partijen, verwijzend naar het vreedelievende kampvuurliedje en de noodzakelijke eenheid? Of laat de regering zich niet kisten? De ontstane situatie is thans zo kritiek, dat noch vluchten, noch een hongerstaking, noch begeesterd bidden om een wonder uitkomst kunnen bieden.

Qui casse paie
De Arubaanse regering zou volgens het CFT niet de vereiste zorgvuldigheid in acht genomen hebben. Wat daarvan de politieke en staatkundige gevolgen zullen zijn, is de vraag. Waarschijnlijk zal de regering zich willen ontdoen van de loodzware regeringsverantwoordelijkheid. Dat zou een slechte keuze zijn. De AVP is verplicht de eigen gelederen grondig op te schonen. Het politieke adagium is de verplichting tot oplossing van het gerezen probleem door degenen die daarvoor politiek verantwoordelijk zijn. De verplichting tot herstel berust bij de partij die het probleem veroorzaakte. De AVP moet de oplossing vinden en doorvoeren vol-

gens het motto: 'Qui casse, paie'. Bovendien heeft de regering steeds gezegd de eigen verantwoordelijkheid volledig te beseffen en die ook te willen en te kunnen dragen. Dat is nu. Het is te hopen dat de politici op gelijke wijze de gevolgen willen dragen van hun politieke keuzes als de kiezers nu gedwongen zullen moeten dragen. Op een eerlijke verdeling van de pijn zullen onze parlementariërs moeten toezien. Daarbij is *kum ba yah, my lord* van wezenlijk belang. De alledaagse moraal draait om het ophemelen van onszelf en het roddelen over anderen. Dat stelt sociaalpsycholoog Mark Brandt vast in zijn onderzoek naar de moraal van de straat in een interview in het NRC van 12 september 2014 met Niki Korteweg. De vermelde morele besmetting heeft ons van de wal in de sloot geholpen. Wie weet hoe we weer vaste grond onder de voeten krijgen?

Renée van Aller en John de Vries schrijven regelmatig voor Amigoe. Vanuit hun juridische, bestuursrechtelijke, wetgevende en financieel economische kennis en ervaring toetsen ze de theorie in de praktijk. Renée werkte als jurist lange tijd voor de Universiteit van Aruba en de Arubaanse overheid. John J.P. de Vries was jarenlang werkzaam als jurist bij de overheid. Zij presenteren een analytisch, vakbekwaam en onderbouwd oordeel op actualiteiten.

Salud!

Hoe krijg ik mijn kind aan het sporten?

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

Foto: Maarten Tromp

Henry Does

gevolgen die dit heeft voor de risico's op hart- en vaatziekten, de kansen op diabetes en bepaalde vormen van kanker, maken het belang van het jong aanleren van gezonde bewegingsgewoontes evident. Jong geleerd, is oud gedaan. The American Heart Association (AHA) beveelt ouders aan om hun kinderen vanaf 2 jaar, zich 60 minuten per dag matig tot intensief (aerobisch) in te laten spannen. De Nederlandse Norm Gezond Bewegen voegt hier voor kinderen van 4 – 17 jaar aan toe dat de beweging minimaal twee keer per week uit kracht-, lenigheid- en coördinatieoefeningen moet bestaan. De AHA beveelt ouders aan om tevens alert te zijn op de sedentaire tijd van hun kinderen: de tijd dat het kroost zittend doorbrengt, bijvoorbeeld achter de tablet, spelcomputer, smartphone, televisie of (e-)boek. Ouders kunnen ook op andere manieren sport en beweging bij hun kinderen positief stimuleren. Zij kunnen bijvoorbeeld door het selecteren van een positieve en stimulerende leeromgeving in buurt- of verenigingsverband, bijdragen aan een gezonde sport- en bewegingscultuur bij hun kinderen. Bewegen met kinderen stopt bovendien niet als het sporten voorbij is. Samen stoeien, boodschappen doen, buiten spelen met vriendjes, gezellig samen wandelen...

Plezier als basis

Bij kinderen is het vermogen om de midden- en lange termijngevolgen van hun gedragskeuzes te overzien, minder ontwikkeld dan bij

gezonde volwassenen. Spel, plezier en competitie kunnen – naast het vrijkomen van de 'gelukshormonen' endorfine en serotonine bij het sporten – kinderen motiveren om blijvend deel te nemen aan sportieve activiteiten. Om het plezier van uw kind te vergroten, kan het van belang zijn om de gekozen sport aan te laten sluiten op de persoonlijkheid, talenten en voorkeuren van uw kind. Door deze *talent & strength* georiënteerde besluitvorming, kan je de kans verkleinen dat het kind na een korte periode gedemotiveerd afhaakt. Als het kind bovendien in een competitieve omgeving geplaatst wordt, die niet aansluit bij zijn talenten, kan een decor voor continu 'falen' ontstaan, dat niet bevorderlijk is voor het zelfvertrouwen van het kind. Als de ouder ervoor kiest om het kind ondanks deze signalen toch te pushen om door te gaan, kan dit schadelijk zijn voor de onderlinge relatie en de algehele attitude van het kind ten opzichte van sport. Aan te bevelen is dan ook om het kind bloot te stellen aan diverse vormen van sport en beweging en het op een organische wijze (natuurlijk) richting zijn persoonlijke interesses te laten bewegen. Een reële gezondheidskundige factor die ook onderdeel van de sportselectie kan zijn, is de kans op (hersens) blessures voor uw opgroeiend kind. Recent onderzoek toont aan dat bepaalde sporten een relatief verhoogd risico hebben op (blijvende) blessures bij beoefenaars. Met name de zogenaamde *extreme sports* en contactsporten zoals vechtsport, American Football en voetbal (ook door het vele koppen vanaf jonge leeftijd), zijn niet zonder de nodige gezondheidsrisico's. Bij een jaarsalaris van tientallen miljoenen dollars per jaar, kunnen dergelijke risico's misschien gerechtvaardigd zijn, maar dat is maar weggelegd voor enkelen van de vele beoefenaars. Kies je toch voor een risicovolle sport, oriënteer je dan op preventieve acties die de risico's kunnen verkleinen.

ATA eert baseballster met speciale actie

ORANJESTAD — De Aruba Tourism Authority (ATA) organiseerde vanochtend een actie op Eagle Beach ter ere van het pensioen van de 40-jarige New York Yankees legende Derek Jeter (foto) dit seizoen. Met een grote groep mensen is het cijfer twee (jarenlang zijn rugnummer) gevormd en dat werd vanuit de lucht gefotografeerd en gefilmd. De beelden worden uiteindelijk op een ATA-billboard op Times Square in New York vertoond. De eerste honderd mensen die vanochtend meededen kregen een T-shirt en een pet van de organisatie. Jeter was ruim 19 jaar actief bij de Yankees. Onder rugnummer twee heeft hij de club veel successen gebracht.

Tatiana Iskindirova haalt masterbul rechten

ORANJESTAD — Tatiana Naranovna Iskindirova is onlangs afgestudeerd aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba (UA). Zij verdedigde haar master-scriptie met als onderwerp 'Unogged: the Right to be Forgotten. A License to Rewrite History'.

De scriptiebegeleider en tevens voorzitter van de afstudeercommissie was Viola Van Bogaert, vice-decaan van de rechtenfaculteit en wetenschappelijk hoofdmedewerker Staats- en Bestuursrecht aan de UA. De afstudeercommissie bestond verder uit Rycond Santos do Nascimento (wetenschappelijk assistent Staatsrecht en docent Staatsrecht en Internationaal recht aan de UA) en Douwe Jan Elzinga (hoogleraar Staatsrecht aan de UA en de Rijksuniversiteit Groningen). Daar professor Elzinga niet bij de plechtigheid aanwezig kon zijn, werd hij vertegenwoordigd door Carlos Bollen (decaan van de Faculteit der Rechts-

geleerdheid en wetenschappelijk hoofdmedewerker Privaatrecht). De scriptie, die overigens in de Engelse taal is geschreven, is beoordeeld met het cijfer negen. Iskindirova begon in sep-

tember 2011 met haar studielijk hoofdmedewerker Privaatrecht). De scriptie, die overigens in de Engelse taal is geschreven, is beoordeeld met het cijfer negen. Iskindirova begon in sep-

tember 2011 met haar studielijk hoofdmedewerker Privaatrecht). De scriptie, die overigens in de Engelse taal is geschreven, is beoordeeld met het cijfer negen. Iskindirova begon in sep-

Staten achter moties voor meer gelijkheid in Koninkrijk

WILLEMSTAD — De Staten hebben zich gisteren geschaard achter twee moties, die pleiten voor meer democratie en gelijkheid in het Koninkrijk. In de eerste motie wordt er bij de regering van Curaçao op aangedrongen om de Koninkrijksregering te benaderen met het verzoek om recente conflictsituaties tussen Aruba en St. Maarten en Nederland aan de Raad van State (RvS) van het Koninkrijk voor te leggen, terwijl in de tweede motie wordt aangedrongen op een geschillencommissie in het Koninkrijk.

De moties vloeien voort uit resoluties die tijdens een tripartiete bijeenkomst van de parlementen van Aruba, St. Maarten en Curaçao op 18 en 19 augustus op St. Maarten werden aangenomen. Het spoedoverleg was door het parlement van Aruba aangevraagd om steun van de collega-landen in het Rijk te vragen met betrekking tot wat zij als inmenging van Nederland in binnenlandse aangelegenheden zag. Aanleiding voor de resoluties waren de weigering van de Arubaanse gouverneur om de begroting van het buureiland te ondertekenen en de

eis van Nederland dat er een integriteitsonderzoek op St. Maarten zou komen.

Afgesproken was dat de drie parlementen de resoluties in moties zouden bekrachtigen. Inmiddels heeft het Arubaanse parlement dit al gedaan en gisteren was het de beurt aan de Staten van Curaçao. Beide moties werden gisteren aangenomen, maar de motie waarin er bij de Curaçaose regering op wordt aangedrongen om de Koninkrijksregering te benaderen met het verzoek om de geschillen tussen de regeringen van Aruba en St. Maarten en de Nederlandse

regering voor te leggen aan de Raad van State, werd met één tegenstem aangenomen. Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang stemde tegen, omdat volgens haar de Curaçaose regering niet de Koninkrijksregering kan benaderen met het verzoek om de Raad van State te vragen om een advies over iets waar zij niet bij betrokken is. Het voorstel werd met twaalf stemmen voor en één tegen aangenomen. In de motie over de geschillenregeling wordt er bij de Curaçaose regering en de Koninkrijksregering op aangedrongen om zo spoedig mogelijk een geschillenregeling in het leven te roepen, waarbij een onafhankelijke instantie wordt aangewezen die in strikt juridische geschillen over de interpretatie van het Statuut bindende uitspraken zal doen. Dit voorstel werd met algemene stemmen aangenomen.

Franco pareert kritiek Schotte

WILLEMSTAD — De huidige regering heeft er een gebruik van gemaakt om vergaderingen van de Staten te laten schorsen, zodat vragen van Statenleden pas veel later beantwoord kunnen worden. Dit verklaarde MFK-Statenlid Gerrit Schotte gisteren tijdens een openbare vergadering van de Staten. Statenvoorzitter Marcolino ‘Mike’ Franco was het echter niet met hem eens.

Schotte noemde als voorbeeld de vergadering van afgelopen donderdag, die geschorst moest worden omdat minister José Jardim (Financiën, namens Glenn Sulvaran) had aangegeven twee weken nodig te hebben om vragen over Aquallectra te beantwoorden. Hij vertelde dit tijdens de vergadering van gisteren om Onderwijs-minister Irene Dick (PS) te waarschuwen niet ook deze tactiek te han-

teren. Maar Statenvoorzitter Franco accepteerde de kritiek niet. Volgens Franco moest Schotte bij zichzelf te rade gaan. “Als een Statenlid vragen stelt waarvan hij weet dat ze staande de vergadering beantwoord kunnen worden, dan kan hij of zij ervan uitgaan dat ze nog diezelfde dag beantwoord worden. Maar als er vragen worden gesteld die onderzoek vereisen, of waarvoor tal van

gegevens moeten worden nagegaan, dan kan niet worden verwacht dat de minister nog diezelfde dag de vragen kan beantwoorden”, aldus Franco. Overigens gaf Dick gisteren aan de vragen die aan haar gesteld waren pas over een week allemaal te kunnen beantwoorden, waardoor de vergadering alsnog geschorst werd.

Man aangehouden

WILLEMSTAD — Een 60-jarige op Curaçao geboren man, O.R.W., is vanochtend aangehouden in verband met een poging tot diefstal bij Kooiman Zeelandia. Bewakers van de zaak wisten de man aan te houden toen hij met enkele producten de zaak wilde verlaten. W. werd door de gewaarschuwde politie aangehouden en is inmiddels aan een hulpofficier voorgeleid. De verdachte blijft vastzitten in verband met nader onderzoek.

13 september

Wervelstorm

De wervelstorm Fran, die onder andere overstromingen veroorzaakte, eiste in Japan het leven van 80 mensen. Dat meldde de *Amigoe* op 13 september van het jaar 1976. Daarnaast waren er nog eens 36 vermisten en 126 gewonden. Ruim 1500 huizen werden geheel of gedeeltelijk vernield en meer dan 260.000 huizen kwamen onder water te staan. Militaire helikopters werden ingeschakeld om geïsoleerde mensen van daken van huizen af te halen in het overstromde gebied van Gifoe, op het hoofdeiland van Japan. Uit dit gebied werden in totaal 40.000 mensen geëvacueerd.

Ongelijkheid

De toestand van de bewoners in de arme wijken op

de eilanden zou bijna ondraaglijk zijn. Dat berichtte de *Amigoe* op 13 september 1976. Volgens een aantal Antilliaanse parlementariërs moest er daarom iets gedaan worden aan de achterbuurten op de Nederlandse Antillen. Tijdens hun bezoek aan Nederland werd destijds met de Nederlandse Kamerleden het probleem besproken. Volgens de toenmalige PVDA-er Jan Knot waren de rijkdommen ongelijk verdeeld op de Antillen. Hij meende dat met het belastingstelsel uit de jaren zeventig de rijken rijk bleven en de armen arm.

Voor de nieuwe rubriek Flashback wordt gespit in de archieven van de Amigoe, op zoek naar nieuws uit het verre en minder verre verleden.

Advertentie Curaçao

Language Courses

English - Portuguese - Spanish - French - Dutch - Papiamentu - Chinese

New Courses

•English A1.1 (Beginners)	September 16
•Dutch A1.1 (Beginners)	September 17
•English Conversation Club (Intermediate/ Advance)	September 17
•English for kids	October 28
•Spanish for kids	October 28
•French for kids	October 28
•Chinese for kids	October 28

Starting at 300 Nafl.

International School of Curaçao Language Institute

www.isc.cw
languageinstitute@isc.cw
+599-9512-4529

‘RdK niet belasten met dividenduitkeringen’

WILLEMSTAD — Het College financieel toezicht (Cft) heeft zijn vraagtekens gezet bij de beoogde dividenden vanuit raffinaderij RdK. Op basis van de informatie die het Cft uit de jaarrekening en andere openbare informatie heeft verkregen, komt het College tot de conclusie dat er achter RdK een significante latente verplichting schuilgaat.

Hoewel de raffinaderij jaarlijks een behoorlijk bedrag aan dividend uitkeert aan de overheid, vormt de raffinaderij een mogelijk financieel risico voor de toekomst van het land, zegt het College. Afhankelijk van het te kiezen toekomst-scenario zullen grote investeringen moeten plaatsvinden in de raffinaderij. In dit kader acht het Cft het onverantwoord dat RdK wordt belast

met dividenduitkeringen. In de begroting 2014 is een meerjarige reeks aan dividenduitkering opgenomen van 5 miljoen gulden in 2014, oplopend tot 25 miljoen in 2016. Daarnaast is ook structureel 10 miljoen gulden opgenomen aan dividend van RdK. Cft: In het laatste onderzoeksrapport over de toekomst van de Isla-raffinaderij wordt een aantal toe-

komst-scenario's geschetst. “Ongeacht welk scenario zal worden gevolgd, is het duidelijk dat de RdK in de nabije toekomst aanzienlijke investeringen moet financieren om in het geval van het staken van de activiteiten het Isla-gebied te saneren, of in het geval van continuïteit van de raffinaderij noodzakelijke vervangingsinvesteringen moet plegen, waarbij RdK en de huurder van de raffinaderij – PdVSA – zich hebben verplicht tot een 50/50 bijdrage in de investeringen. In dit kader acht het Cft het onverantwoord dat RdK wordt belast met dividenduitkering.”

Het Cft heeft ook voor de begroting 2014 gewezen op de noodzaak van het opstellen van een deugdelijk dividendbeleid inclusief balansnormering, zoals dit tevens is vereist in de code corporate governance, en aangegeven alleen in te kunnen stemmen met het opnemen van dividendafdrachten als aangetoond kan worden dat zij onderdeel vormen van een gezond financieel beleid van de betreffende overheidsvennootschappen. “De regering van Curaçao heeft aangegeven druk bezig te zijn met de ontwikkeling hiervan, het Cft heeft echter nog geen stukken ontvangen.”

Gewijzigde verkeerssituatie kruispunt

WILLEMSTAD — De uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (OW) kondigt de heropening van het kruispunt van de Mercuriusstraat, Ceresstraat en Uranusweg voor morgennacht 24.00 uur aan. De weggebruikers worden erop geattendeerd dat de heropening van het kruispunt een gewijzigde verkeerssituatie zal opleveren.

Het kruispunt wordt bereikbaar voor verkeer van alle kanten, waarbij de Ceresstraat tweerichtingsverkeer zal krijgen. In het gedeelte van de Uranusweg, tussen de Mercuriusstraat en de Jupiterstraat, komt het verkeer ook van twee richtingen.

Het eindstukje van de Uranusweg – om uit te komen op de Mercuriusstraat – zal geen eenrichtingsweg meer zijn. Het wordt nu mogelijk om vanaf de Mercuriusstraat of de Ceresstraat de Uranusweg in te rijden. Tevens geeft de uitvoeringsorganisatie aan dat men de Ceresstraat in kan slaan vanaf de Mercuriusstraat of de Uranusweg. OW laat weten dat de verkeerssituatie is gewijzigd

Foto: Ken Wong

Het kruispunt is verhoogd.

omdat het kruispunt is verhoogd, met als doel om de toegankelijkheid van het gebied rondom het

kruispunt te vergroten. De wijzigingen zullen met pijlaanduidingen worden geaccentueerd, waarbij de

uitvoeringsorganisatie de weggebruikers oproept om rekening te houden met de gewijzigde situatie.

Minister heeft week nodig voor antwoorden

Staten vragen naar verhoging collegegeld

WILLEMSTAD — Verschillende Statenleden wilden gisterochtend van minister Irene Dick (Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, PS) weten hoe de verhoging van het collegegeld voor de University of Curaçao (UoC) tot stand is gekomen. Over de verhoging zelf verschilden de meningen enorm.

Zo constateerde MFK-leider Gerrit Schotte dat de verhoging – 1000 gulden voor een bachelor- en 2000 voor een masteropleiding – inhoudt dat de huidige studenten op moeten draaien voor wanbeleid uit het verleden. Hij constateerde dat de UoC door de jaren heen een schuld van 11 miljoen gulden heeft opgebouwd bij pensioenfondsen APNA en dat de studenten nu hiervan de dupe worden. Volgens Schotte toont de problematiek van het collegegeld bij de universiteit aan, dat de huidige coalitie niet in staat is om de simpelste problemen op te lossen.

Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang, maar ook PAR-fractie leider Zita Jesus-Leito, vroeg zich af of de huidige regering wel belang hecht aan wetenschap. Jesus-Leito wees er in dit verband op dat in het regeerakkoord geen woord over wetenschap te vinden is. Leeflang constateerde dat er voor 2014 juist minder geld naar de universiteit gaat, terwijl de regering zich in de begroting sterk maakt voor de wetenschap op Curaçao. Het bedrag van 3,7 miljoen, dat op de UoC is bespaard dit jaar, is volgens Leeflang te compenseren door gebruik

te maken van de 5 miljoen gulden die is uitgetrokken voor vertaling van software in het kader van het One Laptop per Child (OLPC)-project. “Het is onzinnig om software in het Papiaments te gaan vertalen. Als software vandaag klaar is, volgt er morgen alweer een update. Ik ben bereid om gratis Engelse les aan jongeren te gaan geven, zodat het geld naar de UoC kan”, aldus Leeflang gisteren. Net als Leeflang hadden verschillende Statenleden opmerkingen over het feit dat de verhoging vrijwel van de ene op de andere dag was ingegaan. Normaal gesproken worden veranderingen aangekondigd, waarna zij pas een jaar later worden ingevoerd. Charles Cooper (MAN) stelde dat de UoC zich niet uit

de markt moest prijzen door hogere tarieven te gaan hanteren. Cooper, die een kind op de universiteit heeft, gaf aan dat ook hij het hogere collegegeld aan den lijve heeft ondervonden. Hij merkte ook op dat zijn zoon onlangs bij hem aanklopte voor een bedrag van 900 gulden voor nieuwe boeken. Hij sprak de hoop uit dat met dit bedrag de boeken een heel jaar mee kunnen. Vanuit de PS was er kritiek op de hele gang van zaken. Elmer ‘Kade’ Wilsoe stelde geen probleem met de verhoging te hebben, maar wel met de manier waarop deze is ingevoerd. Fractiegenoot Jaime Cordoba ging nog een stap verder en gaf aan dat als het collegegeld omhoog gaat, er ook kritisch gekeken zal moeten worden naar de kwaliteit van het onderwijs dat op de UoC gege-

ven wordt. Hij liet zich zeer kritisch uit over de onderwijskwaliteit op de universiteit en hield een pleidooi voor een onderzoek. Aan het eind van de eerste vragenronde vroeg Statenvoorzitter Marcolino ‘Mike’ Franco (Pais) aan Onderwijsminister Irene Dick (PS) hoeveel tijd zij nodig heeft om de vragen te kunnen beantwoorden. De minister reageerde door een vraag, die zij al eerder aan het parlement had gesteld, te herhalen, namelijk of de Staten bereid zijn om onderwijs tot een nationale prioriteit te verheffen. Hierna kondigde zij aan dat zij, gezien de vragen, een week nodig zal hebben om ze allemaal te kunnen beantwoorden. Hierna besloot Franco de vergadering tot nader order te schorsen.

Franciska versus Meyer

WILLEMSTAD — Edmond ‘Chika’ Franciska (links) en Angelo Meyer namen het vandaag tegen elkaar op bij de verkiezing van een nieuwe voorzitter voor vakbondscentrale Sentral di Sindikatonan di Kòrsou (SSK). Franciska is voorzitter van de vakbond voor personeel van Aquallectra Production, Sindikato di Trahadónan di Kòrsou (STK), terwijl Meyer al enige jaren de voorman is van de Petroleum Workers Federation of Curaçao (PWFC). De winnaar van de tweestrijd zal Alcides Cova opvolgen, die sinds 1998 de vakbondscentrale heeft geleid. Bij het sluiten van deze krant was de nieuwe voorzitter van SSK nog niet bekend. Er werd zelfs rekening gehouden met een mogelijk uitstel van de verkiezing, in verband met de behandeling van het financieel verslag van het aftredende bestuur.

Foto: Edsel Sambo

Weg in Boca Samí wordt aangepakt

Foto: Ediel Sambo

Onder belangstelling van diverse omwonenden gaf minister Earl Balborda gisteren het symbolische startsein.

WILLEMSTAD — De Kaya Antoine Pijpers en de Kaya Ma Pieterella, ofwel de hoofdweg door en naar Boca Samí, zal de komende maanden door de aanemerscombinatie Curaçaose Wegenbouw Maatschappij (CWM) en MNO Vervat worden aangepakt.

Minister Earl Balborda (PNP) van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) gaf gisteren het symbolische startsein in het dorp. Begonnen wordt binnen nu en twee weken. In zestien weken tijd zal de weg in vier fasen worden aangepakt, aldus projectmanager Marco Buijze van CWM. Dit betreft de gehele weg vanaf de rotonde rondom het plein in het dorp, waar gestart wordt, tot aan de T-

splitsing met de Weg naar Bullenbaai. Hij legt uit dat het verkeer voor het grootste deel zal worden omgeleid door omliggende straten. Op plekken waar dat niet kan, zal in de berm een tijdelijk pad worden gemaakt. Er zal zowel een nieuwe wegfundering als een nieuwe laag asfalt worden aangelegd. Ook wordt er wegbelijning aangebracht. Het project gaat in totaal 2,8 miljoen gulden kosten. Vol-

gens Balborda had eigenlijk vorig jaar met de Kaya Antoine Pijpers en de Kaya Ma Pieterella moeten worden gestart, maar kon dit wegens 'heel veel bureaucratische beletsels' niet doorgaan. Volgens de bewindsman is het meer dan 50 jaar geleden dat de weg voor het laatst werd aangepakt. Hij meldt verder dat er in het kader van de inhaalslag nog drie andere projecten voor dit jaar in de pijplijn zitten, waaronder de aanpak van de rotonde bij SDK en de Papaverweg. Tevens worden er aanstaande maandag tien grote projecten aanbesteed, aldus Balborda.

3 jaar cel geëist voor dood milicien

WILLEMSTAD — Shurendy M. (20) stond gistermiddag terecht voor de dood van zijn collega Ishtarr Nicasia (22) op 9 juli van dit jaar, na de WK-wedstrijd tussen Nederland en Argentinië. Officier Leomar Angela eiste drie jaar celstraf tegen hem voorwaardelijke opzet bij de dood van het slachtoffer.

De milicien werd vertegenwoordigd door advocaat Sheldry Osepa, die voor vrij spraak pleitte. M. herhaalde gisteren steeds dat het nooit zijn bedoeling was om zijn vriend en tevens coach te doden. Hij ontkent tevens ruzie te hebben gehad met het slachtoffer. Verder hoopt hij dat de ouders van Nicasia hem dit ooit kunnen vergeven. De ouders waren ook in de volle zittingszaal aanwezig voor de behandeling, die ruim vier uur in beslag nam. De moeder kon niet stoppen met huilen. Beiden gaven na de zitting desgevraagd aan tevreden te zijn met de eis van de officier. Die avond bestond de dienstploeg, belast met de beveiliging van de marinekazerne Suffisant, uit M. zelf, wijlen Nicasia, de man Ribeiro en

de wachtcommandant, korporaal E. Michelle (25), die tevens door advocaat Osepa als getuige ter zitting was opgeroepen. Iedereen mocht zijn dienstwapen, de Glock 17, dragen. Echter ongeladen. M. en Nicasia waren Playstation (PS) aan het spelen en kregen toen de opdracht van Michelle om eten te gaan halen bij de Gouden Bal, het onderkomen van de onderofficieren. Er was BBQ over, die in het kader van het WK werd gemaakt. Zij haastten zich heen en terug om het spel verder te kunnen spelen. Beide mannen namen echter in strijd met de regels hun dienstwapens half geladen mee, omdat zij het donkere terrein opmoesten en eigenlijk bang waren om daar ongewapend te lopen. Dat mochten zij eerder ook doen. Echter, de regels werden later gewijzigd en nu mogen alleen de korporaals een half geladen wapen dragen en moeten miliciens eerst toestemming van hun leidinggevende krijgen. Die toestemming hadden zij die avond niet. Bij terugkeer lieten zij Michelle het eten zien en liepen vervolgens naar de keuken. Zij legden hun wapens neer om te eten en M. nam het zij-

ne iets later weer in de hand. Volgens M. was hij vergeten dat hij het wapen eerder half geladen had. Hij kan zich weinig herinneren van die avond, maar kan zich het harde geluid wel herinneren en dat zijn vriend toen op de grond viel. Hij had eerst niet eens in de gaten dat het schot uit zijn wapen kwam, daarna stormde hij schreeuwend om het slachtoffer af om te kijken of hij het goed maakte. Nicasia liep ongeveer drie meter voor hem, toen hij rare handelingen verrichtte met zijn wapen waardoor een schot werd afgevuurd. Uit het dossier blijkt dat Nicasia 'van onder naar boven, hoog achter in de rug werd geraakt door de kogel, die uiteindelijk in zijn keel terecht kwam'. Het slachtoffer kon door zijn verwondingen geen verklaring afleggen. Hij werd in het ziekenhuis opgenomen voor medische behandeling, waar hij op 30 juli is overleden. Het was een ongeluk, benadrukte M. gisteren. Een ongeluk dat zeker voorkomen had kunnen worden als iedereen zich aan de regels had gehouden, merkte officier Angela op. Volgens Angela is hier sprake van een samenloop van om-

Minister Soaw:

Uitzendbureaus onder de aandacht

WILLEMSTAD — De oneigenlijke wijze waarop het werken middels uitzendbureaus wordt gebruikt door organisaties en bedrijven heeft de aandacht van minister Ruthmilda Larmonie-Cecilia van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw).

Dat liet zij weten tijdens de persconferentie van de ministerraad van deze week. "Werken met een uitzendbureau doe je wanneer je een tijdelijk personeelsprobleem moet oplossen, zoals bij ziekte of vakantie. Maar het kan niet zo zijn dat mensen jarenlang op uitzendbasis te werk worden gesteld. Dat klopt niet en daar moet verandering in komen." Minister Larmonie heeft de opdracht om de komende tijd zoveel mogelijk 'te doen' aan arbeid en werkgelegenheid. Haar ministerie zal een trekkersrol hebben in het

aanpakken van de werkloosheid. Zo werd donderdag bekend dat de wet ter bevordering van de werkgelegenheid voor jeugdige werkoeken inmiddels is afgekondigd en dat Soaw die zal gaan uitvoeren.

Werkvergunningen

Voorts liet de minister op vragen van de pers weten dat de achterstand bij de verstrekking van werkvergunningen is ingelopen. "Daar is geen achterstand meer. Wel is er nog een achterstand bij de behandeling van de bezwaarschriften over de ne-

gatieve beslissingen op deze verzoeken." Volgens de minister is het belangrijk dat meer Curaçaonaars werk vinden. De vacaturebank is een middel dat daarvoor in het leven is geroepen en daarvan zal meer en meer gebruik moeten worden gemaakt. De minister kon nog geen antwoord geven op de vraag hoe goed die vacaturebank nu loopt en hoeveel mensen middels dat instrument een baan hebben gevonden. "Wat ik weet is dat het loopt en dat mensen werk vinden."

Indexering minimumloon

Over de al langer geplande indexering van het minimumloon kon de minister melden dat dat proces nog niet klaar is, maar dat

eraan gewerkt wordt. Er is nog geen datum vastgesteld waarop die indexering zal worden ingevoerd.

Rust

Tot slot liet de minister weten dat er ook aan gewerkt wordt om de rust op het Soaw-ministerie te laten terugkeren. "Er is veel gebeurd in de afgelopen maanden. Er zijn veel 'hurts'. Dat heeft tijd nodig. Ook daar zijn we mee bezig." De ambtenaren van het ministerie van Soaw zagen zich sinds vorig jaar geconfronteerd met oplopende spanningen, zowel in de politiek als intern, spanningen die er uiteindelijk toe leidden dat de toenmalige minister Jeanne-Marie Francisca in april van dit jaar moest aftreden.

Prioriteit voor politiekorps

DEN HAAG — Een akkoord met politiepersoneel heeft absolute prioriteit. De voortgangscommissie voor de Plannen van Aanpak schrijft dat in zijn laatste rapportage. De Curaçaose regering krijgt verder het advies om snel geld over te maken aan de Uitvoeringsorganisatie Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Usona) voor de financiering van diverse projecten.

"Er is weliswaar voortgang geboekt in het veranderproces bij het KPC maar een absolute voorwaarde, tekening van het convenant met de vakbonden is niet vervuld. (...) De commissie begrijpt ondertussen dat de onder-

tekening van het convenant verder weg is door dreigende overheidsmaatregelen betreffende het gehele ambtenarenapparaat. Dat heeft een verlamme werking op de voortgang van het Plan van Aanpak. Het is van belang dat de regering van Curaçao zich daar van bewust is en alles in het werk stelt de relatie tussen overheid en vakbonden structureel te herzien", schrijft de commissie in de rapportage, die betrekking heeft op het eerste kwartaal van 2014. Met betrekking tot de gevangenis wijst de commissie de Curaçaose Justitie-minister Nelson Navarro op zijn verantwoordelijkheid om het management goed aan te sturen. Zijn Nederlandse ambtsgenoot Ivo Opstelten krijgt het advies om snel een besluit te nemen over Navarro's verzoek om een zogeheten Nederlandse twinning-partner voor het Hoofd van Beveiliging, die dan lokaal geworven kan worden. Verder schrijft de commissie dat de Curaçaose regering haast moet maken met het overmaken van geld aan

Usona, zodat plannen ook kunnen worden uitgevoerd. "De commissie rekent erop in de volgende uitvoeringsrapportage te kunnen lezen dat de storting ook heeft plaatsgevonden." In een begeleidende brief aan de Tweede Kamer schrijft minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat hij de zorgen van de voortgangscommissie deelt, ook waar het gaat om St. Maarten. "Voor beide landen geldt dat de plannen van aanpak voor de politiekorpsen en gevangenis het meest problematisch zijn. Te weinig gekwalificeerd personeel en onenigheid met de vakbonden over implementatie van organisatieveranderingen zijn de grootste problemen", aldus Plasterk. Hij wijst erop dat de Plannen van Aanpak volgens afspraak binnen twee jaar moeten zijn afgerond. "Waar mogelijk worden de landen hierin ondersteund vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie, onder andere door het beschikbaar stellen van sparring-partners voor leidinggevend en bijstand bij werving van personeel", aldus Plasterk. De minister wil op korte termijn met de regeringen van Curaçao en St. Maarten spreken over de voortgang nadat het daar de afgelopen maanden niet van kwam.

Aanhouding voor mishandeling

WILLEMSTAD — De politie heeft donderdag de op Aruba geboren 35-jarige vrouw R.M.M.T. aangehouden voor mishandeling en vernieling in een winkel in de wijk Morgenster. Na een melding vond de politie een 37-jarige vrouw in de bewuste winkel, die een wond aan haar oor had. Het slachtoffer, de eigenaresse van de winkel, verklaarde dat T. haar winkel binnenkwam en haar ervan beschuldigde dat zij zich met haar privé zaken zou bemoeien. De verdachte pakte een lamp en begon diverse producten in de winkel te vernielen, waarbij de eigenaresse ook werd aangevallen, met de wond aan haar oor als gevolg. De verdachte werd aangehouden en aan een hulpofficier voorgeleid, die haar verdere aanhouding gelastte. Het slachtoffer kon na een bezoek aan haar huisarts naar huis. Het onderzoek in deze zaak duurt nog voort.

Advertenties Curaçao

HOUDT UW EILAND SCHOON!

www.fklb.org

Car Control Curaçao
F.D Rooseveltweg 28
Tel: 698-6816 / 515-2696

- ⇒ Diagnose met scanner
- ⇒ Onderhoud en reparatie alle merken
- ⇒ Bestellingen onderdelen NL/USA
- ⇒ Gespecialiseerd in Europese auto's

REIS TOP 5
ELKE WEEK DE TOPPERS VAN CURAÇAO

1 NEDERLAND Met de Kerst naar Nederland? incl. alle taxes en toeslagen	Naf 1830 p.p.
2 NEW YORK 4 dgn 3 nachten Indusief rechtstreekse vlucht (vanaf december 2014) incl. hotel in Manhattan.	Naf 1295 p.p.
3 LA ROMANA Flight only	Naf 594 p.p.
4 MEDELLIN 4 dgn 3 nachten Ind. vlucht en hotel.	Naf 989 p.p.
5 PANAMA 4 dgn 3 nachten Ind. 3 nachten hotel en vlucht	Naf 1269 p.p.

DOESTRAVEL & CADUSHITOURS
Caracasbaaiweg 164 • ☎ 461 16 26
Cur@an.doestradushitours.com
Nederland • Curaçao • Suriname

Twee mannen aangehouden

WILLEMSTAD — De politie heeft donderdagavond twee mannen, de op Curaçao geboren 23-jarige A.E.C. de W. en de 22-jarige eveneens op Curaçao geboren J.P.R., aangehouden voor een poging tot diefstal en medeplichtigheid aan diefstal.

De twee maakten deel uit van een groep van drie mannen met een muts op, die zich verdacht gedroegen in een witte Hyundai in de Kaya Augusto Boelijn in de Oost-Jongbloed. De gewaar-

schuwde politie zag toen zij kwamen aanrijden, dat een van de drie mannen uit de Hyundai stapte en zich uit de voeten maakte. Tijdens de achtervolging gooide de man een tas in de tuin van een huis. In de tas vond de politie later een muts waar ooggetuigen in waren geknipt, handschoenen, plakband en inbrekersspullen. De man verzette zich tegen zijn aanhouding en probeerde een agent omver te duwen, maar hij kon toch worden aangehouden, net als een andere inzittende van de auto. De

chauffeur wist echter te voet te ontkomen. De politie nam de tas met inhoud en de auto in beslag. De twee verdachten werden voorgeleid aan een hulpofficier, die hun verdere aanhouding gelastte. Het onderzoek duurt voort.

SPECIALE KORTING OP SCHILDERIJEN VAN JEAN GIRIGORI

Vanaf vrijdag 12 september tot en met woensdag 17 september
Adres: Kwartje 75, Santa Rosa
Tijdstip: 9.00 - 6.00 uur
Voor informatie: Tel. 767 6912
leonidasmarine@hotmail.com

60% OFF SALE

www.jeangirigori.com

TRADITIONAL JAVANESE MASSAGE

REDUCES STRESS, FATIGUE AND IMPROVES BLOOD CIRCULATION. GIFT CERTIFICATE AVAILABLE.

M: 5240080

MICKY'S
Rooseveltweg 28 Tel: 698-7546 / 695-0931

MUFFLER RADIATOR ALIGNMENT TIRES

www.mickyscuracao.com

FREE John Maxwell Training
"Becoming a Person of Influence"

A 2 day Leadership workshop focused on motivation and mentoring skills.

Who should come: Managers and Supervisors
When: Saturday September 20 and 27 from 9.45 - 10.45AM
Language: English/Dutch
To register please go to <https://influencecuracao.eventbrite.com> or send an email to info@infinite-success.com or call **6745888**

INFINITE SUCCESS

Local Special
Begin je vakantie goed bij **Kunuku Aqua Resort!**

Geniet van onze compleet ingerichte, ruime, 3 kamer appartementen en van de 42 meter lange glijbaan bij het zwembad!

Boek nu voor de periode sept. / okt. / nov.

7 nachten en betaal 5 nachten
4 nachten en betaal 3 nachten

Reserveer snel op www.kunukuresort.com of bel voor meer informatie naar: +5999 8644455

- * M.u.v. 3 t/m 11 oktober
- * Prijzen o.b.v. 4 personen per appartement. Elk extra persoon (tot maximaal 6 personen per appartement) NAF 25,- p.p.p.n
- * Prijzen zijn incl. 6% o.b.
- * Bekijk de algemene voorwaarden op www.kunukuresort.com bij de abc aanbiedingen

Slide and enjoy, Kunuku resort

Symposium watervervuiling onbezocht

Foto: Ken Wong

WILLEMSTAD — Het symposium met als onderwerp ‘Watervervuiling’, dat door de Junior Chamber International Involvement of Banda Ariba Curaçao (JCI IOBA) eerder deze week georganiseerd werd bij de Dolphin Academy, werd – op een enkeling na – niet bezocht. Het symposium werd in het kader van het ‘Festival di Awa’ georganiseerd. Sprekers van onder andere nutsbedrijf Aqualectra en de Dolphin Academy stonden op de planning. JCI IOBA-voorzitter D’Angelo Alexander verklaart de afwezigheid van bezoekers op het symposium als volgt: “Helaas is er iets flink misgegaan met het verzenden van de uitnodigingen, maar JCI IOBA is nu al druk met de organisatie van een komend evenement. Binnen het ‘Festival di Awa’ zullen wij een ‘kids activity’ organiseren. Wanneer het zover is, zullen wij dit tijdig communiceren”, aldus Alexander.

Een prachtige ode aan Marugg’s meesterwerk

Twintig jaar geleden vatte theatermaker Felix Strategier het plan op om Tip Marugg’s roman ‘De morgen loeit weer aan’ te bewerken voor theater. Een reading volgde, maar pas twee jaar geleden pakte hij het stuk weer op. Vorige week speelde het stuk nog in het Amsterdamse theater de Roode Bioscoop en na de Curaçaose voorstellingen gaat de maker weer op tournee. Gisteren ging het stuk op Curaçao in première tijdens het Boeli en Tip Festival. In Nederland werd de theaterversie van ‘De morgen loeit weer aan’ bejubeld. Terecht. Het poëtische, archaïstische taalgebruik van Marugg werkt betoverend op toneel. De monoloog werd slechts onderbroken door hondengeblaf en de lieflijke gitaarklanken van Joeri de Graaf. De verteller uit de roman en in het theaterstuk leeft als een kluisenaar in het gezelschap van vier honden, een grote drankvoorraad en een pistool op het nachtkastje. In een lange nacht overpeinst hij zijn leven, de geschiedenis van zijn eiland en van zijn ongelukkige continent, dat hij op bijna tragische wijze liefheeft. Hij drinkt whisky en Polar en vergelijkt deze nacht met de dreigende zelfmoord met andere nachten. Een sombere man met een somber leven. Het verhaal met autobiografische elementen is een portret van een man die de zin in het le-

Foto: Eliseo Simbo

ven heeft verloren. ‘De morgen loeit weer aan’ was een van de lievelingsboeken van Jan Wolkers. Het boek werd in 1988 genomineerd voor de AKO-literatuurlijst. De Curaçaoënaar viste achter het net met de thema’s dood, duister, de nacht en het noodlot in zijn oeuvre. De dreiging van een rationele beëindiging van het leven maakte Felix Strategier goed invoelbaar. Zijn manier van vertellen was een troost voor het oor. Alleen de accenten die hij gebruikte voor de zwarte eilandbewoners deden niet-Curaçaos aan. Het was meer een Surinaamse tongval, die onnodig was. Net als in het boek verwacht je dat de verteller de hand aan zichzelf slaat door

zijn drang naar zelfvernietiging, die sterk aanwezig is. De dreiging is er, maar als lezer en kijker weet je niet of hij de trekker daadwerkelijk overhaalt. Als de ik-persoon het toneel af gaat, blijf je ook met die vraag achter, terwijl hij kort daarvoor geestelijk ‘instortte’ en er geen redding leek te zijn. Een zelfgekozen einde lijkt dan zo gek nog niet. Familieleden van de in 2006 overleden schrijver noemden Strategier’s gelijkenis met Marugg treffend. Wel plaats-ten ze een kanttekening bij de whisky die de verteller de ganse voorstelling achterover sloeg. De echte kluisenaar van Pannekoek dronk geen whisky, maar San Pablo-rum.

De theatermaker heeft de schrijver nooit ontmoet en ook het Caribische, Latijns-Amerikaanse continent was hem tot deze week onbekend. Toch voelde het voor hem als thuiskomen. Hij voelde zich gek genoeg meteen vertrouwd met het rommelige landschap, de autowrakken langs de kant. Voor Strategier is ‘De morgen loeit weer aan’ het mooiste boek dat Tip Marugg heeft geschreven. Hij vergeleek de Curaçaoënaar met de Nederlandse schrijver Nescio, zijn lievelingsschrijver. “Tip zou de God van Curaçao moeten zijn.” ‘De morgen loeit weer aan’ is op 17 september te zien in Teatro Luna Blou.

Nelly Rosa

Rectificatiezaak-Rozier

Rechercheur Landsrecherche volgende getuige

WILLEMSTAD — In de rectificatiezaak, die oud-Statenvoorzitter voor MFK Dean Rozier aanspande tegen zijn drie ex-partijgenoten Garmers, Monique Koeys-Felida en Gilmar Pisas, werd gisteren de derde getuige gehoord, namelijk oud-Statelid voor de MFK Rudney Garmers. Na het getuigenverhoor gaf hun advocaat Chester Peterson ook de naam van een rechercheur van de Landsrecherche door, de man M.M., die op 6 oktober als vierde getuige gehoord zal worden.

Peterson wilde niet in details treden, maar legde tegenover de rechter wel uit dat het getuigenverhoor te maken heeft met de bevindingen die in het kader van onderzoeken naar voren zijn gekomen. Het betreft onderzoeken die naar Rozier zijn verricht, werd na de zitting door zijn advocaat Rob Rijnberg desgevraagd bevestigd. Tevens maakte Rijnberg aan de rechter bekend hiermee niet gelukkig te zijn. Hij benadrukte zelfs dat getuige M. geen verklaringen zou kunnen afleggen, aangezien hij dat van zijn werkgever niet zou mogen doen. Het betreft een rechercheur die betrokken was bij een onderzoek, en hij mag hoe dan ook geen details van die onderzoeken publiekelijk bekendmaken. Rijnberg gaf aan de rechter daarna ook te kennen ongelukkig te zijn met deze zaak. De rechter vindt echter de hele zaak ongelukkig en ziet verder geen reden om de rechercheur niet als getuige toe te laten.

Getuigenis
Garmers heeft vanochtend

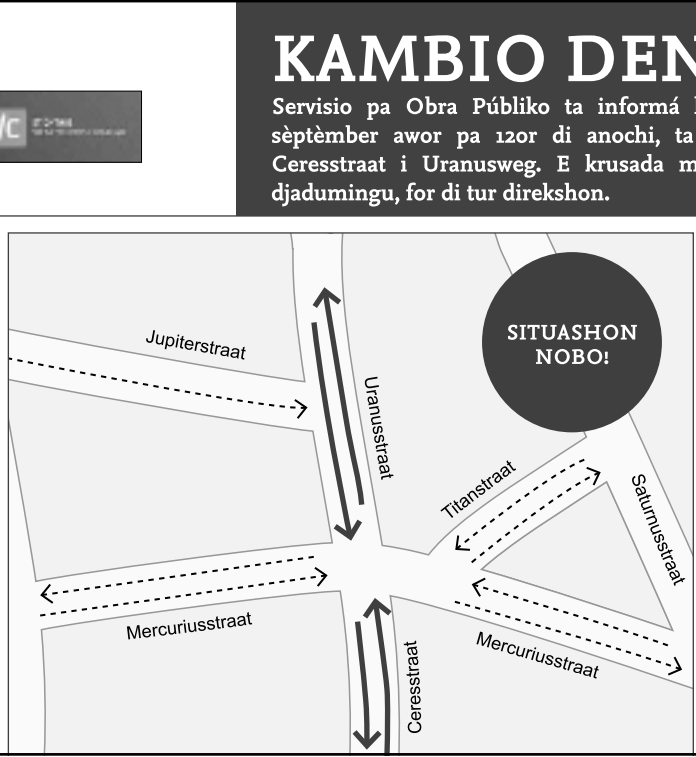
op vragen van de advocaat min of meer hetzelfde verhaal verteld over de bijeenkomsten met Rozier, samen met Pisas en Koeys-Felida, maar ook over een gesprek bij Rozier thuis in Punda, waarbij de politica niet aanwezig was. Hij herhaalde dat Rozier meerdere malen getracht heeft hem om te kopen, maar hij had het bedrag nooit in de mond genomen. Hij schreef dat altijd op een papiertje. Het ging om een bedrag van 500.000 gulden. Daarnaast kreeg hij ook een baan in de horeca aangeboden. Verder verklaarde hij op vragen van Rijnberg nooit geld aangeboden te hebben gekregen van Schotte om iets te doen of na te laten. “De enige persoon die mij trachtte om te kopen is Rozier.” Rijnberg wilde ook weten wie Peterson betaalt voor de verdediging. “Dat gaat niemand aan”, zei Garmers. Rozier is sterk onder de indruk dat partijleider Gerit Schotte achter de valse beschuldigingen van omkoping zit. Dat was ook de aanleiding voor Rijnberg’s vraag, aldus

Rozier desgevraagd. De rechter wilde zelf van Garmers weten of 500.000 gulden veel geld is. Volgens Garmers wel, maar hij vond dat de val van het kabinet niet de oplossing van de problemen zou zijn. “Integendeel, zo’n val zou voor meer problemen zorgen.”

Leugens

Rozier was tijdens de vorige behandeling heel boos en stormde de zittingszaal uit. Vandaag zag hij er ook geïrriteerd uit. Hij verklaarde des-

gevraagd het vermoeiend te vinden dat zijn ex-partijgenoten steeds blijven liegen. “Zij hebben klaarblijkelijk hun verhalen op elkaar afgestemd. Wat kan ik anders doen.” Rijnberg heeft Garmers dit zelfs gevraagd tijdens zijn getuigenis. Garmers benadrukte niet bekend te zijn met de door advocaat Peterson ingediende stukken. Rijnberg is echter sterk onder de indruk dat Garmers alle stukken heeft gelezen en daardoor heel goed weet wat hij moet verklaren.

KAMBIO DEN TRÁFIKO

Servisio pa Obra Públiko ta informá komunidat ku entrante djadumingu 14 di sèptèmber awor pa 12or di anochi, ta bai habri e krusada na Mercuriusstraat, Ceresstraat i Uranusweg. E krusada menshoná awor lo bira aksesibel, entrante djadumingu, for di tur direkshon.

E KAMBIONAN KU TA BAI DRENTA NA VIGOR TA:

- Den Ceresstraat tráfiكو motorisá lo por move den tur dos direkshon. Ceresstraat lo no ta kaya di un direkshon so mas!
- Den e parti di Uranusweg: entre Mercuriusstraat i Jupiterstraat, tráfiكو motorisá por move den tur dos direkshon.
- E parti final di Uranusweg: pa yega Mercuriusstraat lo no ta kaya di un direkshon so mas.
- Awor: tráfiكو biniendo di Mercuriusstraat òf Ceresstraat por drenta Uranusweg.
- Awor: tráfiكو biniendo di Mercuriusstraat òf Uranusweg tambe por drenta Ceresstraat.

Advertenties Curaçao

MEER DAN
55
JAAR
ERVARING

Raamdecoratie op maat

Gordijnen, jaloezieën
& rolgordijnen

Grootste selectie
stoffen
van Curaçao

ACKERMAN

OPENINGSTIJDEN:
MAAN T/M ZAT
09:00 - 12:50
14:00 - 17:50

HEERENSTRAAT 23
PUNDA
T. 461 1091

STA. ROSAWEG 40
T. 840 1091

Een kwart van de bevolking is functioneel analfabeet

Analfabetisme nog altijd schrikbarend hoog op Bonaire

KRALENDIJK — Het aantal functionele analfabeten op Bonaire is nog altijd schrikbarend hoog, ondanks het goede werk dat stichting Forma verricht op dit gebied. Op het eiland is 25 procent van de bevolking analfabeet. Dat komt neer op 2.225 mensen die niet voldoende kunnen lezen en schrijven. Forma-directeur Inge Berben bracht deze cijfers naar buiten tijdens de opening van de Alfabetiseringsweek, begin deze week.

Elk jaar opnieuw organiseert Forma de Alfabetiseringsweek, om de bevolking bewust te maken van het feit dat analfabetisme nog steeds bestaat en wat het effect van functioneel analfabetisme is op de gemeenschap. De opening werd onder anderen bijgewoond door de gezaghebber, Edison Rijna, en gedeputeerde Jona Chirino-Felida. Volgens Forma-directeur Inge Berben kunnen de 2.225 volwassenen die functioneel analfabeet zijn, niet optimaal functioneren in het dagelijks leven. “Wie niet voldoende kan lezen of schrijven, leeft in een isolement. Omdat men bang

is dat anderen erachter komen, gaat men het contact met anderen vermijden. Dat heeft gevolgen voor het zelfvertrouwen en deze mensen komen steeds meer aan de rand van de gemeenschap te staan”, aldus Berben. 25 procent van de bevolking leeft onder die omstandigheden. Hoe is dat mogelijk, vraagt zij zich hardop af, omdat er toch scholen bestaan? Er is veel werk te doen om functioneel analfabetisme te bestrijden. Zij deed een oproep om de handen ineen te slaan om dat doel te bereiken. Gelukkig blijft het aantal deelnemers aan de alfabetiseringscursus van Forma toenemen, in vergelijking met voorgaande jaren. Op dit ogenblik volgen 41 vol-

Inge Berben, directrice FORMA, tijdens haar presentatie bij de opening van de Alfabetiseringsweek

wassenen alfabetiseringslessen. “Wij verwachten dat gedurende deze week vele

volwassenen, die nog niet goed kunnen lezen en schrijven, de moed opbrengen om Forma te benaderen om ook mee te doen aan het programma”, zei Marie Craane, Forma-coördinatrice van het Alfabetiseringsproject. Naast verschillende toespraken werd er ook een video vertoond, waarin de factoren werden belicht die van invloed zijn op het analfabetisme en wat de gevolgen daarvan zijn voor de betrokkenen en voor de gemeenschap. Een vicieuze cirkel die doorbroken moet worden. Die vicieuze cirkel probeert Forma te doorbreken door alfabetiseringscursussen te organiseren voor jongvolwassenen en volwassenen. Daarbij breiden de cursisten hun woordenschat uit en leren lezen, schrijven, rekenen en met de computer werken. Daardoor groeit ook het zelfvertrouwen en het geloof in eigen kunnen. Forma werkt ook aan het bewustmaken van bedrijven van het belang om hun personeel te stimuleren om mee te doen aan de alfabetiseringscursussen.

Hoofdrol voor Wawoe bij onrust gevangenis

PHILIPSBURG/WILLEMSTAD — De 33-jarige Nuto Wawoe, lid van de Curaçaose bende No Limit Soldiers, wordt gezien als een van de hoofdrolspelers bij de onrust in de Pointe Blanche-gevangenis van afgelopen donderdag. Meerdere wapens zijn in beslag genomen.

Zoals de *Amigoe* gisteren al berichtte, is er donderdag in de Pointe Blanche-gevangenis een gevecht ontstaan, waarna gevangene R.C. ernstig gewond is afgevoerd naar het ziekenhuis, waar hij nog altijd in kritieke toestand op de intensive care ligt. Doorzoekingen na het incident in de gevangenis

leverden een vuurwapen op. Eerder werd een niet afgevuurd wapen al in beslag genomen. No Limit Soldiers-lid Wawoe wordt ervan verdacht dat hij een van de veroorzakers is van de onrust. Het bleef niet alleen bij de machete-aanval van eergisteren. Volgens *The Daily Herald* zou gevangenisdirecteur Edward Rohan gisterochtend een doodsb bedreiging hebben ontvangen middels een brief. Rohan zelf was niet bereikbaar voor commentaar. Politie-woordvoerder Henson kon het gerucht vandaag niet bevestigen noch ontkennen. Om serieuze confrontaties uit de weg te gaan, zijn gisteren de celblokken nog eens doorzocht op wapens. Een groot politieteam trof onder andere machetes en hakmessen aan. Al deze illegale wapens zijn in beslag genomen.

Eilandsraad gehoord over superkandidaten RvC BIA

Vervolg van pagina 1

Saillant detail is dat Alain Maca, die ook tot de groep van commissarissen behoort die en bloc is afgetreden, opnieuw wordt voorgedragen voor de nieuwe RvC. Dat is gedaan, aldus Win-klaar, omdat Maca een sterke kandidaat is, die niet eens op de hoogte was van het en bloc aftreden van de commissarissen. Bovendien is hij ook beschikbaar voor die functie.

Het Bestuurscollege heeft de algemene instemming van de meerderheidscoalitie in de Eilandsraad. De oppositie had vooral moeite met het feit dat er niemand van het eiland zitting heeft in de nieuwe RvC. “Het is overal ter wereld bijna ondenkbaar dat personen van het land zelf geen zitting hebben in zo’n belangrijk lichaam. Er is niets mis met de cv’s van de voorgedragen kandidaten, maar vanuit het aspect van

de aard van de uit te brengen adviezen, zou een persoon die op het eiland woont een belangrijke bijdrage kunnen leveren”, bracht Maruga Janga van de PDB-fractie naar voren. Op de begroting van BIA is 43.500 dollar gereserveerd voor commissariaatswerkzaamheden. Daarvan is 5.000 dollar bestemd voor reis- en verblijfkosten van de commissarissen. Het restant, 38.500 dollar, is bestemd voor overige kosten.

Bedrijfsongeval

KRALENDIJK — Bij de politiecentrale kwam donderdagmiddag een melding binnen van een bedrijfsongeval. Een bouwvakker, die aan het werk was op het dak van een woning die in aanbouw is, was door het dak naar beneden gevallen. Hij is met de ambulance naar het ziekenhuis vervoerd. Het ongeluk gebeurde aan de Kaya Rubi. Oorzaak was volgens de Arbeidsinspectie, die ook ter plekke was, de slechte kwaliteit van de eternietplaten.

Zedendelict

KRALENDIJK — De politie heeft donderdagmiddag de man C.P. aangehouden. Hij is gearresteerd in verband met een onderzoek naar een zedendelict.

Diefstal bij duikplaats

KRALENDIJK — Uit een voertuig dat geparkeerd stond bij een duiklocatie zijn donderdagmiddag diverse goederen gestolen. Er zijn een camera van het merk GoPro Hero 3+, een Canon EOS 500, een zonnebril en een Samsonite-rugtas uit de auto meegenomen. De wagen stond geparkeerd aan de EEG Boulevard en was niet op slot.

Speciale rijopleiding voor Marechaussee Bonaire

KRALENDIJK — De Koninklijke Marechaussee deelt mee dat in de periode van 15 september tot en met 24 oktober 2014 een rijopleiding zal worden verzorgd voor het personeel.

Het gaat om de zogenoemde VPV-B opleiding (Verbeterde Politieopleiding Vaardigheden Rijbewijs B). De opleiding wordt verzorgd door rijinstructeurs van de Koninklijke Marechaussee. De rijopleiding bestaat onder andere uit het rijden met hogere snelheden. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de tweetonige hoorn en blauw zwaailicht. Dit gebeurt op de openbare weg, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, en in de ‘mondi’. De KMAR vindt het belangrijk om de inwoners van Bonaire te informeren dat het hier om een training gaat.

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 18 september 2014** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de “Aruba Surfside Marina”, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba casu quo als onherroepelijk gemachtigde bedoeld in artikel 1203 (oud Burgerlijk Wetboek van Aruba), bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- het appartementsrecht omvattende de bevoegdheid tot het uitsluitend gebruik van de (recreatie)woning op de eerste etage, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sektie L nummer 4625-A-44, uitmakende het een/negen en veertigste onverdeeld aandeel in de gemeenschap bestaande uit drie appartementengebouwen met grond, staande en gelegen te Montana op Aruba, (ten tijde van de splitsing kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie L nummer 4341, groot tweeduizend negenhonderd zes en zeventig vierkante meter (2.976 m2)), plaatselijk bekend als “**Montaña 51**, appartement 44”;
Inzetprijs: Afl. 67.000,==.
- het recht van erfpacht tot 27 mei 2037 op een perceel domeingrond, groot 483 m2, gelegen te Mabon in Aruba in het Vierde District van Aruba (kadastrale indeling: 4-E-22) en nader omschreven in meetbrief nummer 135 van negentien november negentienhonderd zes en zeventig, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als “**Mabon 14**”;
Inzetprijs: Afl. 88.000,==.
- een perceel eigendomsgrond, groot 755 m2, gelegen aan de Totolicastraat in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie S nummer 65, met het daarop gebouwde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als “**Totolicastraat 5**”;
Inzetprijs: Afl.240.000,==.
- een perceel eigendomsgrond, ter grootte van 415 m2, gelegen te Weg Fontein in Aruba, omschreven in meetbrief nummer 69 van 14 juni 1991, kadastrale indeling 3-L-5, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als “**Weg Fontein 154-D**”.
Inzetprijs: Afl. 47.500,==.
- Het recht van erfpacht tot 7 april 2069 op een perceel domeingrond, groot 745 m2, gelegen te Palm Beach in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, Tweede Afdeling Sectie C nummer 2860, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als “**Palm Beach 140-E**”;
Inzetprijs: Afl. 154.000,==.
- het recht van erfpacht tot zeven en twintig augustus tweeduizend twee en zestig op een perceel domeingrond, groot eenhonderd drie en veertig vierkante meter (143 m2), gelegen te Tanki Lender in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie P nummer 3426, met de zich daarop bevindende opstal van een twee verdiepingen woonhuis, plaatselijk bekend als “**Seroe Patrishi 352**”;
Inzetprijs: Afl. 113.000,==.
- Het recht van erfpacht tot dertien juli tweeduizend vijf en vijftig op een perceel domeingrond, groot driehonderd tien vierkante meter (310 m2), gelegen aan de Tangerinastraat in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie C nummer 1356, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als “**Tangerinastraat 13**”;
Inzetprijs: Afl. 109.000,==.

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris. De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen. Bieders dienen terstond een bankgarantie te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 2 oktober 2014** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de “Aruba Surfside Marina”, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba casu quo als onherroepelijk gemachtigde bedoeld in artikel 1203 (oud Burgerlijk Wetboek van Aruba), bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- het recht van erfpacht tot 18 januari 2056 op een perceel domeingrond, groot 630 m2, gelegen te Tanki Leendert in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie L nummer 4617, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als “**Tanki Leendert 102-J**”.
Inzetprijs: Afl. 175.000,==.
- het recht van erfpacht tot 16 september 2058 op een perceel domeingrond, ter grootte van 603 m2, gelegen te Mabon in het Vierde District van Aruba (kadastrale indeling 4-E-22), zoals nader omschreven in meetbrief nummer 47 van vijf en twintig maart negentienhonderd acht en negentig, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als “**Caya Mangazina 31**”.
Inzetprijs: Afl. 115.000,==.
- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer 418 m2, gelegen in het Vierde District van Aruba te Cura Cabai, afkomstig van het restant van meetbrief nummer 54 van 13 juli 1980 of zoveel groter of kleiner, na kadastrale opmeting zal blijken zoals op het terrein is of zal worden afgebakend en aangegeven als kavel 6 op een tekening opgemaakt door LEB-GROUP, met de zich daarop bevindende opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als “**Cura Cabai 124-E**”.
Inzetprijs: Afl. 175.000,==.
- Een perceel eigendomsgrond, gelegen te Sabania Abao op Aruba, uitmakende een ter plaatse afgebakend gedeelte van het perceel kadastraal bekend als Land Aruba Derde Afdeling Sectie B nummer 828, ter grootte van ongeveer 1.885m2, welk perceelsgedeelte nader is omschreven in het particuliere meetdocument nummer WLA/072 de dato zeven en twintig maart negentienhonderd zes en negentig, met het zich daarop bevindende woonhuis, plaatselijk bekend als “**Sabania Abou 30-G**”.
Inzetprijs: Afl. 215.000,==.
- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer 500 m2, gelegen te Wajaca in Aruba, staat bekend als kavel L-10, afkomstig van de gronden van het perceel kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie T nummer 40, of zoveel groter of kleiner als na kadastrale opmeting zal blijken zoals op het terrein is of zal blijken of zal worden afgebakend, zoals nader beschreven in een Grensbrief opgemaakt door ADD Engineering & Consulting N.V. gevestigd in Aruba, de dato negen april negentienhonderd zes en negentig, nummer ADD/010, met het daarop gebouwde woonhuis plaatselijk bekend als “**Wayaca Residence 447**”.
Inzetprijs: Afl. 295.000,==.

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris. De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen. **Tot en met 17 september 2014** kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift. Bieders dienen terstond een bankgarantie te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com

Van Aartsen: Banen creëren tegen extremisme

DEN HAAG — De Haagse burgemeester Jozias van Aartsen pleit voor een sociaal-economische aanpak om radicalisering tegen te gaan. Zo moet zijn stad meer banen creëren en moet het bedrijfsleven alerter zijn bij in *Het Financieele Dagblad*.

“Meer dan een miljoen moslims in Nederland accepteren onze samenleving, maar het is zuur als je ambitieus

bent en toch geen baan krijgt omdat je moslim bent”, aldus Van Aartsen. “We werken al goed samen met het bedrijfsleven, maar er moet een kop bovenop. Het is onze taak en die van het bedrijfsleven extra alert te zijn.” Ook is het zaak er ‘vroeg bij te zijn’, erkent hij, waarbij onderwijs de sleutel is. “Laat ik het zo zeggen: het doel is kinderen vanaf 8 jaar in een gedisciplineerde omgeving te krijgen en te houden.”

De burgervader ziet de niet-westerse bevolking als een zegen voor Den Haag. “Net als een eeuw geleden komt er een nieuwe klasse op, die ambitieus is en geld wil verdienen. Je ziet het terug in het aantal ondernemers dat een bedrijf begint, het aantal jongeren dat een opleiding volgt. Die mensen vormen over tien tot vijftien jaar de ruggengraat van onze economie. Het is geen zwakte, het is de kracht van de stad.”

‘Betrek ouders meer bij psychische zorg van kind’

UTRECHT — Ouders van meerderjarige jongeren moeten veel meer betrokken worden bij de psychische zorg die hun kind krijgt. Daarvoor pleit de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Hoewel hun voorstel al in veel behandelrichtlijnen staat, wordt dat nog maar weinig uitgevoerd. Dit terwijl de jongvolwassene er heel erg bij gebaat kan zijn.

De Nederlandse wet bepaalt dat ouders buiten beeld blijven als een patiënt 18 jaar of ouder is. “In veel behandelrichtlijnen, zoals die voor suicide, wordt wel al sterk aanbevolen de ouders erbij te betrekken als dat kan en de jongere dat wil. Daarnaast

hebben veel instellingen eenzelfde beleid”, stelt een woordvoerder. “Het staat dus op papier, maar gebeurt veel te weinig in de praktijk.” Wat de NVvP betreft kunnen vaders en moeders, of desnoods een andere naaste, ook al veel eerder een rol

gaan spelen dan pas in de behandelfase. “Ook in de onderzoeksfase en bij het stellen van een diagnose.” Het zou gaan om jongeren tot een jaar of 22. “Tot die leeftijd blijft het emotionele brein zich ontwikkelen.” Waarom de richtlijnen nu niet worden nageleefd, is de NVvP niet duidelijk. Een pasklare oplossing heeft de vereniging ook niet voorhanden. “Is het bewustwording? Zijn behandelaars niet goed op de hoogte? Is het in de praktijk lastig uit te voeren? We weten het niet.”

Schippers: Tweedeling in zorg niet groter

DEN HAAG — De introductie van een duurdere en goedkopere zorgpolis vergroot niet de tweedeling in de zorg. Dat zegt minister Edith Schippers (Volksgezondheid) vandaag in een interview in de *Volkskrant* over de hervorming van het zorgstelsel.

“De verzekeraar probeert voor zijn verzekerden de beste deal te sluiten met een ziekenhuis qua kosten en kwaliteit”, aldus Schippers

over de goedkope verzekering, die door de SP al tot ‘armoedepolis’ is omgedoopt. “Als jij die polis neemt, dan vaar je op een goede deal.” De duurdere polis dekt zorg in alle ziekenhuizen. Schippers vindt verder dat de vakbonden en oppositiepartijen de gevolgen van de bezuinigingen op de thuiszorg, waar tienduizenden werknemers hun baan kwijtraken, overvoeren. “De zorg is geen werkgelegenheidsproject”, zegt Schippers. “Maar er werken 1,3 miljoen mensen

in de zorg. Bij de ontslagen in de thuiszorg gaat het om een heel klein percentage daarvan. We moeten zorgen dat de patiënt krijgt wat hij nodig heeft en de thuiszorgmedewerker elders haar brood kan verdienen.” Abvakabo FNV vraagt zich af wanneer de minister eens opkomt voor al die ouderen, gehandicapten en zieken die hun zorg verliezen. “Nu lijkt het haar alleen te gaan om geld en de zorgverzekeraars”, zegt voorzitter Corrie van Brenk.

Kwart Nederlanders aan hart- en vaatmedicijnen

RIJSWIJK — Ruim een op de vier Nederlanders gebruikt medicijnen die hart- en vaatziekten moeten voorkomen. Dat blijkt uit cijfers van de Stichting Farmaceutische Kengetallen (SFK). Ongeveer 4,3 miljoen mensen, voornamelijk ouderen, gebruiken in 2013 de zogenoemde CVRM-medicijnen tegen hartfalen, hart- en herseninfarcten en hartkramp.

Deze groep mensen nam gezamenlijk ruim 3 miljard doses in ter waarde van 837 miljoen euro. Dat bedrag valt relatief mee, doordat prijzen voor geneesmiddelen zijn gedaald. Van steeds meer medicijnen loopt het patent af, waardoor andere producenten een goedkopere variant op de markt brengen, aldus een woordvoerder van de SFK. Het aantal verstrekke doses van deze medicijnen stijgt tegelijkertijd wel met 3,5

procent. Vooral cholesterolverlagers gaan vaker over de toonbank bij de apotheek; jaarlijks zo’n 7 procent meer. Dat laatste komt vooral doordat steeds meer mensen de cholesterolverlagers zijn gaan gebruiken, zo legt een woordvoerder van het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM) uit. Er wordt volgens hem steeds vaker getest op het cholesterolniveau en bovendien worden de geneesmiddelen met een preventieve werking bij steeds meer aandoeningen voorgeschreven. “Bijvoorbeeld diabetespatiënten krijgen steeds vaker cholesterolverlagers. Zij lopen een groter risico op hart- en vaatziekten”, legt de woordvoerder uit. Het is volgens hem niet zo dat er meer medicijnen per patiënt worden gebruikt; een arts heeft zich te houden aan richtlijnen en die worden de afgelopen jaren juist steeds beter nageleefd.

Reddingsactie voor gezonken ferry Filippijnen

MANILA — De Filipijnse kustwacht is een reddingsoperatie begonnen voor tientallen opvarenden van een verboot die vandaag is gezonken. Het ongeluk gebeurde in de regio Leyte, melden verschillende Filippijnse media.

63 mensen zijn door drie schepen, waaronder een vrachtschip, uit het water gehaald, meldde een woordvoerder van de kustwacht.

Er was volgens hem sprake van harde wind en hoge golven toen het schip motorpech kreeg. Verschillende bronnen melden dat er tussen de 56 en 100 passagiers aan boord waren van veerboot Maharlika-2. Volgens de passagierslijst moeten er 26 bemanningsleden en 58 passagiers aan boord zijn geweest. Of er meer mensen op de boot waren wordt onderzocht, meldde de gouverneur van het gebied.

Familie onthoofde Foley ‘bedreigd’ door VS

WASHINGTON — De familie van de Amerikaanse journalist James Foley zegt door de Amerikaanse overheid te zijn bedreigd. De familie mocht geen losgeld betalen voor de vrijlating van Foley, omdat zij dan kon worden aangeklaagd voor het steunen van een terroristische organisatie.

Dat zei de moeder van de journalist, Diane Foley, gisteren tegen *ABC News*. De ontvoerde Foley werd in

augustus door strijders van de Islamitische Staat (IS) onthoofd. De kidnappers van Foley lieten tijdens de ontvoering weten dat ze bereid waren te onderhandelen. De ouders van Foley zijn tot drie keer toe door de Amerikaanse regering benaderd. Vertegenwoordigers van de regering hadden de ouders gezegd vooral geen losgeld te betalen, maar te vertrouwen op de regering. Die probeerde gevangenen van IS vrij te krijgen door middel van een reddingsoperatie. Die operatie mislukte echter.

Tweede hulpkonvooi bereikt Oost-Oekraïne

MOSKOU — Het tweede Russische hulpkonvooi is vanochtend de grens met Oekraïne overgestoken. Alle 200 vrachtwagens met onder meer voedsel, water en medicijnen zijn in de regio Loehansk aangekomen, schrijven Russische media. De reis verliep zonder problemen.

De trucks zijn vanochtend gecontroleerd door de douane bij de grenspost in de buurt van Donetsk. Daarna begeleidden separatisten van de zelf uitgeroepen ‘Volksrepubliek Loehansk’ het konvooi. De vrachtwagens hebben naar verluidt 2000 ton aan hulpgoederen bij zich voor de bewoners. De eerste 70 vrachtwagens zijn alweer onderweg naar Rusland. Het konvooi werd in het zwaar getroffen gebied door de bewoners blij verwelkomd. Mensen zwaaiden langs de kant van de weg en sommigen huilden. De inwoners hadden door het geweld in Oost-Oekraïne al weken te weinig eten en drinken. Ook was er op veel plekken geen elektriciteit meer. Als het goed is, doet de elektriciteit het morgen weer. De hulpgoederen zullen maandag pas worden uitgedeeld, omdat de zelfbenoem-

Foto: AFP

Vanochtend vroeg bereikten de vrachtwagens de grenspost in de buurt van Donetsk.

de autoriteiten in Loehansk de spullen eerst moeten registreren en klaarmaken voor distributie. Ruim 300 vrijwilligers zijn opgetrommeld om de klus op tijd te klaren. Rusland en Oekraïne hebben geen akkoord bereikt over de levering van de

hulpgoederen. Ook is het Rode Kruis niet betrokken bij de operatie. Een eerder konvooi van 280 vrachtwagens stak in augustus zonder toestemming van Kiev de Oekraïense grens over. Een deel van het konvooi was toen gecontroleerd door het Rode Kruis.

De Oekraïense autoriteiten beschuldigen Rusland ervan wapentuig voor de rebellen in de vrachtwagens te vervoeren. Het eerste konvooi heeft dagenlang moeten wachten aan de grens. Volgens de Russen probeerde Oekraïne het konvooi bewust tegen te houden.

Weerstand tegen nieuwe regels au pairs

Foto: Shutterstock

Au pairs mogen vanaf juli 2015 nog maximaal 20 uur per week werken.

DEN HAAG — De maatregelen die het kabinet wil om au pairs te helpen, stuiten op bezwaren van verschillende partijen in de Tweede Kamer. Regeringspartij VVD vindt ze, bij monde van Malik Azmani, mal en betuttelend. Hij snapt niet wat het probleem is en vindt dat er eerst werk moet worden gemaakt van de bestaande regels. Steven van Weyenberg van D66 en Pieter Heerma van het CDA vallen hun collega bij.

Au pairs mogen vanaf juli 2015 nog maximaal 20 uur per week werken. Dat stellen staatssecretaris Fred Teeven (Veiligheid en Justitie, VVD) en minister Lodewijk Asscher (Sociale Zaken, PvdA). Nu mogen de au pairs nog 30 uur per week werken, maar uit onderzoek blijkt dat ze

veelal meer uren draaien. Het gastgezin moet voortaan ook een cursus Nederlands betalen voor de au pair. Volgens Azmani ervaren de au pairs niet zo veel problemen, zijn de afspraken meer iets tussen het gastgezin en de au pair en moet het kabinet eerst maar eens zien

dat het de huidige regels handhaaft. Het verplicht Nederlands geven vindt hij helemaal gek. De au pairs komen tijdelijk. “Rare regelzucht”, zegt ook Van Weyenberg. Het kabinet kan het geld beter gebruiken voor het inzetten van een inspecteur voor de regels die er al zijn, vindt hij. Ook moeten mensen onderling afspraken kunnen maken. Van Weyenberg vindt de taalcursus ook belachelijk. “Au pairs willen een beeld krijgen van de Nederlandse cultuur. Dan moeten ze niet ergens woordjes stampen,

maar naar het Rijksmuseum.” Het is onduidelijk welk probleem het kabinet denkt op te lossen. Terwijl we juist zitten te wachten op minder overheidsbemoeienis”, aldus CDA'er Heerma. Kamerlid John Kerstens van de PvdA zegt dat er bij au pairs veel misgaat. “Net doen of er niks aan de hand is, gaat de problemen niet oplossen.” Teeven en Asscher vinden dat ‘de au-pair-regeling niet bedoeld is als alternatief voor onder meer de reguliere (kinder)opvang, zorgverlener of huishoudelijke dienstverlening’.

Paus: Het is misschien een Derde Wereldoorlog

REDIPUGLIA — Er is nu wellicht sprake van een Derde Wereldoorlog die in hoofdstukken wordt uitgevochten, ‘met misdaden, massaslachtingen, vernietiging’. Dit heeft paus Franciscus vandaag gezegd op de Italiaanse oorlogsbegraafplaats Redipuglia.

Op de begraafplaats werd herdacht dat 100 jaar geleden de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Het hoofd van de Rooms-Katholieke Kerk hield de ‘planners van terreur’ en de wapenhandelaars die zaken doen met de oorlog. “In hun hart staat

geschreven: wat maakt het mij uit?”, aldus Franciscus. Op Redipuglia, de grootste oorlogsbegraafplaats van Italië vlakbij de grens met Slovenië, liggen meer dan 100.000 Italianen begraven, die tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn gesneuveld. “Als

ik hier sta, op deze plaats, kan ik alleen maar zeggen: oorlog is gekte”, aldus de paus volgens het Italiaanse persbureau *Ansa*. De Argentijnse paus van Italiaanse komaf had eerder al verteld dat hij van zijn grootvader ‘veel verhalen vol leed heeft gehoord’. Giovanni Bergoglio vocht tijdens de Eerste Wereldoorlog mee in de Piave-slag tussen Italië en Oostenrijk-Hongarije.

Rode Kruis: Volg een EHBO-cursus

DEN HAAG — Van elke 30 Nederlanders heeft er maar één genoeg verstand van eerste hulp. Die kennis kan ‘flink worden opgeschroefd’ en daarom is het belangrijk dat mensen een EHBO-cursus volgen. Die oproep deed het Rode Kruis vandaag op de Wereld Eerste Hulp Dag.

Als iemand een ongeluk krijgt, onwel wordt of op een andere manier in de problemen komt, is het negen van de tien keer een omstander en niet een hulpverlener die een leven redt. Het Rode Kruis noemt als voorbeeld een geblokkeerde luchtweg. “Die kan na 4 minuten al fataal zijn. Hulpdiensten zijn niet altijd snel genoeg ter plaatse.” Dan zijn het de omstanders die moeten helpen, ‘maar zij weten niet altijd wat ze moeten doen’. Om mensen daarbij te helpen heeft het Rode Kruis bijvoorbeeld een EHBO-app voor mobiele telefoons. Die is door 1,4 miljoen mensen gedownload. De app vertelt mensen onder meer waar de dichtstbijzijnde AED is, een apparaat dat kan helpen bij het reanimeren. Het Rode Kruis geeft ook cursussen. Zo kunnen ouders leren wat ze moeten doen als hun kind een ongeluk krijgt.

Aruba Animal Shelter

Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

Vechtersbaas zakt door dak van restaurant

Een 20-jarige man uit Wognum, die op de vlucht was voor de politie, is door een dak gezakt. Zijn plan om te ontkomen pakte de afgelopen nacht iets anders uit dan hij had gedacht. Rond 1 uur 's nachts was er een vechtpartij op het Kerkplein in Hoorn, meldt de politie. Toen agenten arriveerden, zette een van de vechtersbazen het op een lopen. Via een dak

probeerde hij te ontsnappen. Helaas voor de agressieve kerel kon dat zijn gewicht niet aan. De man uit Wognum zakte door het dak en kwam in een restaurant aan het plein terecht. Daar kon de politie de vechtersbaas, die niets aan zijn val overhield, makkelijk aanhouden. Ook de andere kempbaas, een 28-jarige man uit Hoorn, moest mee naar het bureau.

Vrouwen beroven Nike Store met meetlat

Twee vrouwen hebben een Nike Store in de Amerikaanse plaats Seattle beroofd. En de criminele dames kwamen ermee weg door het personeel van de winkel te bedreigen met een ijzeren meetlat. De vrouwen liepen de winkel in en begonnen meteen kleding en andere spullen in hun tassen te proppen. Alerte medewerkers van de Nike Store belden de politie en blokkeerden de ingang van de winkel in een poging de dames vast te houden totdat de agenten zouden arriveren. Toen

een van de vrouwen zag dat de ingang werd geblokkeerd, greep ze het zware, ijzeren apparaat dat wordt gebruikt om voeten op te meten. Ze dreigde iedereen neer te slaan als ze niet opzij zouden gaan. Bang om gewond te raken, lieten de medewerkers de dievegges gaan. "Het stel vluchtte naar een witte Ford Escape, met een nummerplaat van een andere staat. Ze reden snel weg voordat de agenten aankwamen", laat een politiewoordvoerder aan *KOMO News* weten.

Dronken agent schiet drinkmaatjes neer

Een agent in New York heeft gisteren tijdens een avondje stappen twee drinkmaatjes neergeschoten. Een gevecht om zijn dienstpistool was de aanleiding voor de schietpartij. De agent had in zijn vrije tijd met een stel de hele avond zitten zuipen in een kroeg. Toen het drietal na afloop buiten stond, vroeg de vrouw of ze het pistool van de agent mocht vasthouden. Hij ging akkoord en overhandigde haar het wapen. Maar toen de diender het pistool terug wilde nemen, ontstond

er een gevecht. Een ooggetuige vertelt aan de *New York Post* dat het wapen afging. De verdwaalde kogel baande zich een weg door de voet van de 31-jarige vrouw en door het scheenbeen van haar 42-jarige vriend. De gewonde kerel hinkte achter de politieagent aan toen hij er vandoor wilde gaan. In een poging van zijn achtervolger af te komen, draaide de diender zich om en probeerde de man weer neer te schieten, maar zijn pistool haperde. "Iedereen rende naar het midden van

de bar en zocht dekking. Je denkt aan een verdwaalde kogel en die wil je niet bij je in de buurt hebben", aldus de ooggetuige, die ook de arrestatie van de agent zag gebeuren. "We hoorden een knal en toen zagen we buiten allemaal agenten staan met getrokken wapens. We zagen hoe iemand geboeid werd afgevoerd." De slachtoffers van de schietpartij werden behandeld in het ziekenhuis. Ze hielden geen ernstige verwondingen over aan hun avondje met de dronken agent.

Botox gevaar voor emotionele groei jongeren

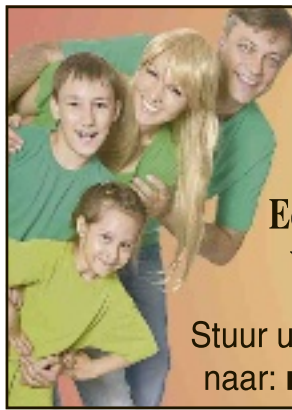

Foto: Shutterstock

Botox vormt een gevaar voor de emotionele ontwikkeling van mensen onder de 25 jaar. Volgens een onderzoek, waarover de *BBC* schrijft, wordt het schoonheidsmid-

del steeds populairder bij deze groep en dat is zorgwekkend. De 'bevroren gezichten' weerhouden jonge mensen ervan zich emotioneel volledig uit te drukken. En juist

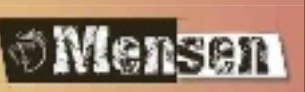
door gezichtsuitdrukkingen na te doen leren jongeren zich in te leven in anderen. Een toonaangevende vereniging van plastisch chirurgen noemt het injecteren van Botox bij jongeren dan ook 'moreel verkeerd'. "Emoties zoals empathie en sympathie helpen ons te overleven en zelfverzekerde en communicatieve volwassenen te worden", aldus verpleegkundige Helen Collier. "Als je die uitdrukkingen wegveegt, kan dit schade aanrichten aan de emotionele en sociale ontwikkeling." De trend onder jongeren om botox te gebruiken, is volgens Collier de schuld van reality-tv en celebrities. "Zij idealiseren uitdrukkeloze, bevroren gezichten", aldus de verpleegster.

Ook iets leuks voor de Mensen pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

WWW.CITRO.ORG

BE AWARE OF SWIMMERS AND SNORKELERS!

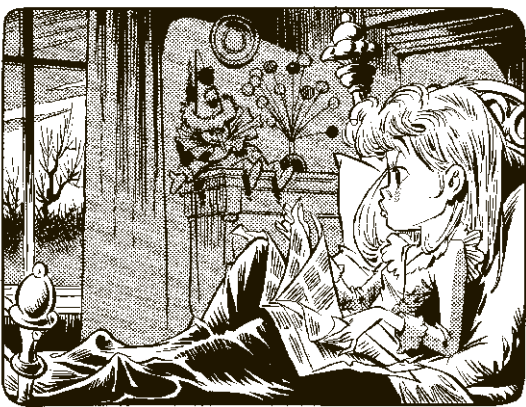
ENJOY THE SEA RESPONSIBLY

FOR EMERGENCIES **913**

CITRO RESCUE ORGANIZATION

Koning Hollewijn en de Aanslager

Door Marten Toonder

Euvel stortte verdoofd ter aarde en het was duidelijk dat hij voorlopig geen belangstelling meer voor zijn omgeving zou hebben. Zwederik klom dan ook onbemerkt uit zijn boom. "Hai!" prevelde hij triomfantelijk. "Dat was mijn eerste kennismaking met de opstand! Laat hij maar uitkomen als de eerste revolutie uitbreekt, de onderdrukkers knecht! Maar eerst moet ik een nieuw krantje gaan halen. In het gewoel van de vrijheidstrijd ben ik het vorige verloren. En ik moet weten wat me deze dag verder te doen staat."

Met die woorden verdween hij in de richting van de stad, zonder de ongelukkige politiemannetjes verder nog een blik waardig te keuren. Gelukkig was er iemand anders die wel aan hem dacht. Dat was Wiebel, die uit het lezen van 'De Telepaat' was opgeschrikt door de laatste ontploffing. "Zou Euveltje nu toch in moeilijkheden zijn?" vroeg ze zich af. "Ik denk dat ik toch maar eens ga kijken in de tuin, al ben ik dan ook maar een leek volgens hem!"

Mensen

Concert Nasty Play bij Albert Schweitzer succes

WILLEMSTAD — De band Nasty Play uit Nederland gaf gisterochtend een gratis optreden en een workshop aan de leerlingen van het Albert Schweitzer VSBO. De schoolleiding laat weten dat het een geslaagde ochtend was en dat er volop genoten werd van het 'spetterende' optreden. De school bedankt Reinard Hurtado, die het geluid verzorgde, en de band Nasty Play van harte.

Klein meisje doet meer push-ups dan militair

Tijdens een push-upwedstrijd in een winkelcentrum in de Amerikaanse staat North Carolina is een soldaat voor schut gezet door een jong meisje. Ze was duidelijk een stuk fitter dan de getrainde militair. De wedstrijd werd georganiseerd door de Active Heroes Foundation, een organisatie die geld inzamelt voor families van mannen in het leger. Mensen konden zich dus voor het goede doel meten met een aantal militairen in

opleiding. En een jong meisje bewees dat haar mannelijke tegenstander nog wel even door mag trainen. De jongedame deed razendsnel 84 push-ups achter elkaar. Haar tegenstander kon niets anders doen dan met open mond toekijken hoe hij nadeloos werd verslagen. De soldaat kwam namelijk niet verder dan 54 keer opdrukken. 'Oh mijn God', kon hij alleen maar uitroepen. Het filmpje van de push-upwedstrijd is op YouTube te zien

Duitser heeft 170 exotische dieren in bagage

De politie heeft deze week in Costa Rica een 31-jarige Duitser aangehouden, die 170 kikkers en andere exotische dieren in zijn bagage vervoerde. De man werd aangehouden op de internationale luchthaven van de hoofdstad San José, toen hij naar buurland Panama wilde reizen. Volgens de politie vervoerde de man 100 kikkers, 50 slangen en 20 hagedissen. Zij zaten in plastic houders en in zakken. De man hangt een gevangenisstraf van drie jaar boven het hoofd. Costa Rica staat bekend om zijn rijke flora en fauna. De natuur in een groot deel van het land is beschermd en het is verboden om wilde dieren uit te

voeren. Experts schatten dat het bij de illegale handel in dieren en planten in de wereld om een bedrag van meer dan 7 miljard euro gaat.

Soldaat mag school niet in vanwege uniform

In het Amerikaanse Rochester is commotie ontstaan, omdat een vader de school van zijn dochter niet in mocht. De reden was dat hij een legeruniform droeg. Bij de school, Rochester Adams High School, is een demonstratie gehouden door mensen die verantwoordelijk zijn over de manier waarop Sherwood Baker behandeld is. Hij wilde naar eigen zeggen met iemand praten over het rooster van zijn dochter, maar mocht van de beveiliging niet naar binnen. Sommige studenten zouden kunnen schrikken van zijn uniform, gaven de beveiligers als verklaring. Baker

kreeg te horen dat hij pas naar binnen mocht als hij zich had omgekleed. Ook kreeg hij telefoonnummers mee, zodat hij telefonisch kon overleggen over het rooster van zijn dochter. Toen hij even later verantwoordig de schoolleiding opbelde, bood die meteen excuses aan. Volgens *WJBK* stuurde de directeur ook een brief naar de ouders van alle kinderen op zijn school. Daarin benadrukt hij dat het geen beleid van de school is dat mensen in uniform niet naar binnen mogen. Als voormalig marinier zegt hij het incident zeer te betreuren.

Klant krijgt octopus in plaats van brood

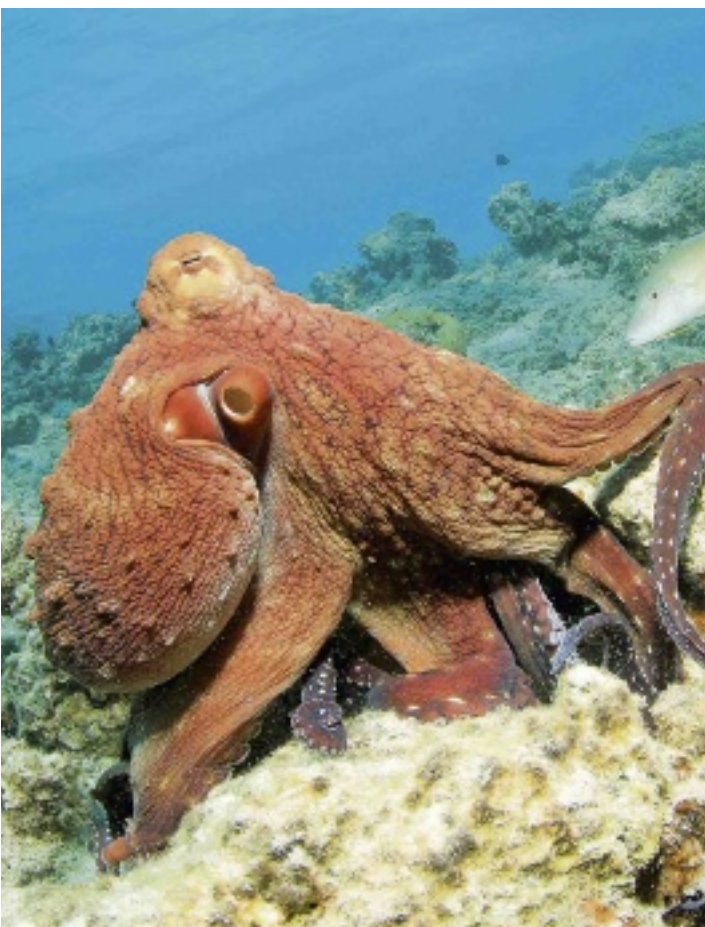

Foto: Shutterstock

Een man in Londen keek raar op toen hij de boodschappen thuisbezorgd kreeg die hij online besteld had bij supermarkt Tesco. In plaats van het bestelde walnotenbrood kreeg hij een octopus. Het is volgens Metro bij Tesco gebruikelijk dat een product dat niet op voorraad is, bij onlinebestellingen wordt vervangen door iets soortgelijks. De

klant mag het vervangende product terugsturen als het niet naar wens is. Maar Londenaar John Goodger vond het wel heel apart dat de supermarkt een inktvis een passende vervanging vond voor een brood. Hij plaatste de orderbon op Twitter en kreeg veel reacties. Ook Tesco reageerde en gaf toe dat er iets was misgegaan. De klant krijgt zijn geld terug.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Rustig

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen zijn gisteren zonder al te veel verschuivingen het weekend ingegaan. Na een rustige handelssessie zorgde de negatieve start van de handelsdag op Wall Street ervoor dat de koersen even onder druk kwamen te staan. De meeste graadmeters wisten die verliezen echter weer te beperken. De AEX-index in Amsterdam sloot 0,1 procent in de min op 417,80 punten. De MidKap noteerde ook 0,1 procent lager, op 619,18 punten. De beurs in Frankfurt moest 0,4 procent inleveren. De beurs in Parijs sloot nagenoeg onveranderd, terwijl de FTSE-index in Londen 0,1 procent omhoog ging. Chipmachinefabrikant ASML voerde de AEX aan met een winst van 1,5 procent. Bierbrouwer Heineken stond onderaan met een min van ruim 2,2 procent. Sinds begin augustus is het aandeel Heineken circa 20 procent meer waard geworden. Aegon won 0,8 procent. De Britse dochter van de verzekeraar, die zijn hoofdkantoor heeft in het Schotse Edinburgh, bekijkt de opties rond een eventuele Schotse onafhankelijkheid van Groot-Brittannië. Het verplaatsen van het hoofdkantoor uit Edinburgh is echter niet aan de orde. Het aandeel HES Beheer reageerde nauwelijks op de afwijzing van een klacht door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (Cbb) rond de voorgenomen overname van het havenbedrijf door Hestya Energy. Het aandeel sloot nagenoeg onveranderd op 43,50 euro. De euro was bij het slot van de Europese beurshandel 1,2955 dollar waard, tegen 1,2939 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,2 procent duurder op 93,07 dollar. De prijs van Brentolie zakte 0,7 procent tot 97,37 dollar per vat.

Wall Street

Verlies

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren met verlies het weekend in gegaan. Gunstige berichten over de Amerikaanse economie voorbeurs maakten weinig enthousiasme los onder beleggers. Integendeel, ze wakkerden eerder de vrees aan voor een spoedige verhoging van de rente in de VS. De Dow-Jonesindex sloot de handelsdag 0,4 procent lager op 16.987,51 punten. De S&P 500 daalde 0,6 procent tot 1985,54 punten en de Nasdaq moest 0,5 procent terug tot 4567,60 punten. De graadmeters leden daarmee het eerste weekverlies in ruim een maand. Voor opening van de handel bleek dat de winkelverkoop in de VS in augustus met 0,6 procent zijn toegenomen op maandbasis. Dat is de sterkste stijging in vier maanden. Daarnaast bleek uit een eerste raming dat het consumentenvertrouwen in de VS deze maand onverwacht sterk is gestegen. De gunstige economische berichten kunnen de Fed ertoe aanzetten de rente in de VS eerder te verhogen dan tot dusver werd verwacht, wat negatief kan uitpakken voor de aandelenmarkten. De beleidsmakers van de Fed komen volgende week bijeen en geven dan mogelijk meer duidelijkheid over het toekomstige rentebeleid. De euro was aan het einde van de handelsweek op Wall Street gisteren 1,2949 dollar waard, tegen 1,2955 dollar bij het slot van de Europese aandelenbeurzen. De prijs van Brentolie zakte met 1,2 procent tot 96,93 dollar per vat. Ruwe Amerikaanse olie werd 0,6 procent goedkoper en kostte 92,26 dollar per vat.

S&P positiever over Griekenland

ATHENE — De financiële positie van Griekenland is zodanig verbeterd dat de risico's rond het land zijn afgenomen. Dat concludeerde kredietbeoordelaar Standard & Poor's (S&P) gisteren in een rapport waarin de rating van Griekenland werd verhoogd.

Griekenland is er de afgelopen jaren in geslaagd een overschot op de begroting te realiseren, als de rentelasten over de hoge staatsschuld buiten beschouwing worden gelaten. S&P verwacht dat het land er de komende jaren in zal slagen dit zogeneten primaire overschot te behouden. De Griekse eco-

nomie herstelt volgens S&P heel langzaam van de diepe crisis van de afgelopen jaren. Desondanks zal de economie in 2017 waarschijnlijk nog een vijfde kleiner zijn dan 10 jaar eerder. De staatsschuld zal tegen die tijd enigszins zijn gedaald, maar behoort met een omvang van ruim 1,5 keer de Griekse economie

dan nog altijd tot de hoogste ter wereld. De kredietbeoordelaar verwacht niet dat Griekenland nogmaals om een offer van schuldeisers hoeft te vragen en gaat ervan uit dat er voldoende middelen voorhanden zijn om eventuele problemen bij Griekse banken op te vangen. Het overschot zal wat lager zijn dan eerder met de eurolanden en het IMF is afgesproken. Volgens S&P is het verwachte niveau politiek gezien echter beter haalbaar. Het oordeel over

de Griekse kredietwaardigheid ging met één stap omhoog, naar B. Daarmee worden Griekse staatsleningen overigens nog altijd als een zeer risicovolle belegging bestempeld. De landen in deze categorie kunnen naar verwachting echter wel aan hun verplichtingen voldoen. Een hogere rating van kredietbeoordelaars als S&P en branchegenoten Moody's en Fitch kan het makkelijker maken voor een land om geld te lenen op de financiële markten.

Bloemenexport profiteert van vraag Duitsland

Photo: Shutterstock

Het mooie zomerweer en de aanhoudende vraag zorgden voor een groei van 2 procent.

AALSMEER — De Nederlandse bloemenhandel heeft in de eerste acht maanden van dit jaar meer bloemen en planten geëxporteerd dan in dezelfde periode vorig jaar. De toegenomen vraag uit onder meer Duitsland, Frankrijk en Polen compenseert een terugloop in de uitvoer naar Rusland. Dat blijkt uit cijfers van branchevereniging VGB.

In totaal ging er tot en met augustus voor 3,8 miljard euro aan sierteeltproducten de grens over, een stijging van zo'n 2 procent. De Neder-

landse bloemenhandel profiteerde vooral van een aantal goed draaiende economieën in Europa. Daarnaast pakte het zomerweer gunstig uit: de

vraag bleef op peil, terwijl veel lokale productie elders tegenviel. Naar Rusland werd wel een stuk minder uitgevoerd. Met een totaal van 167 miljoen euro lag de export hiernaartoe bijna 8 procent lager dan vorig jaar. Dat komt niet door de economische sancties; bloemen en planten worden voorslugs niet geboycot. De Russen kopen minder bloemen als gevolg van een on-

gunstige wisselkoers. Ook naar het door onrust en geweld getroffen Oekraïne zijn fors minder bloemen en planten verscheept. Hier is volgens VGB zelfs sprake van een halvering van de omzet. Maar met een jaarlijks exportcijfer van slechts 20 miljoen euro is de Oekraïense markt voor de Nederlandse bloemenhandel niet heel erg belangrijk, aldus de branchevereniging.

APG investeert honderden miljoenen in kabels

HEERLEN — Pensioenbeheerder APG en het Spaanse energieconcern Elecnor steken samen nog eens 350 miljoen euro in hun gezamenlijke onderneming Celeo Redes, die hoogspanningsnetwerken bouwt en uitbaat in Chili en Brazilië. Dat meldt APG op zijn website.

APG heeft een belang van 49 procent in Celeo Redes, waarvoor het 237 miljoen euro betaalde. Elecnor bezit de rest van de aandelen. De investering van 350 miljoen euro is bedoeld om Celeo Redes in staat te stellen de netwerken in Latijns-Amerika de komende vijf jaar ver-

der uit te bouwen. Celeo Redes heeft momenteel 16 concessies in Brazilië en Chili, met ruim 3000 kilometer aan hoogspanningslijnen en circa 1300 kilometer in aanbouw. APG, dat de pensioenen beheert van 4,5 miljoen Nederlanders, zegt dat het om een duurzame investering gaat,

omdat de stroom die met de hoogspanningskabels wordt getransporteerd is opgewekt in waterkrachtcentrales. Het is ook 'een directe investering in tastbare bezittingen, wat de opbrengst voorspelbaar maakt'. De pensioenbeheerder maakte in juli bekend voor een half miljard euro te gaan investeren in Europese waterkrachtcentrales, vooral in Scandinavië. APG werkt hierbij samen met de Duitse investeerder in alternatieve beleggingen Aquila Capital.

Industriële productie China groeit trager

PEKING — De industriële productie van China is vorige maand in het laagste tempo gegroeid sinds december 2008, bij het uitbreken van de wereldwijde kredietcrisis. Ten opzichte van augustus vorig jaar steeg de productie met 6,9 procent, nadat juli nog een groei van 9 procent had laten zien.

Het lagere groeitempo wordt gezien als een nieuw signaal dat de groeimotor van 's werelds op één na grootste economie aan kracht verliest, waar-

bij het nog maar de vraag is of China erin zal slagen de ambitie te realiseren van een economische groei van 7,5 procent dit jaar. Eerder deze

week maakte het Chinese statistiekbureau al bekend dat de inflatie in augustus is gedaald tot het laagste niveau in vier maanden, terwijl de producentenprijzen voor de dertigste achtereenvolgende maand afnamen. Ook de import kromp vorige maand. Ook dat zijn tekenen dat de vraag op de binnenlandse markt van China afzwakt.

VS voeren sancties tegen Rusland verder op

WASHINGTON — De Verenigde Staten voeren de sancties tegen Rusland verder op. De maatregelen zijn gericht tegen de Russische banken-, energie- en defensiesector.

Het Witte Huis gaf donderdag al aan dat de sancties tegelijk met de verscherpte

maatregelen van Europa zouden worden doorgevoerd. Ook die sancties treffen staatsbanken en grote Russische energie- en defensiebedrijven. Doordat de maatregelen ook Sberbank treffen, staan alle grote Russische staatsbanken nu op de zwarte lijst van de VS. Die banken kunnen

door de sancties geen geld ophalen op de Amerikaanse markt. In een reactie op de nieuwe sancties kondigde Rusland aan spoedig tegenmaatregelen te nemen. Moskou sprak van een 'vijandige stap' van de VS. Het is nog niet bekend wat de maatregelen van Rusland zullen zijn.

‘Meer doen voor beter investeringsklimaat’

MILAAN — Europa moet meer doen om het investeringsklimaat te verbeteren. Dat stelde minister Jeroen Dijsselbloem (Financiën) vandaag in Milaan, waar hij overleg had met zijn Europese collega's.

Economische groei blijft in veel landen uit, mede omdat investeringen uit onder meer het bedrijfsleven uitblijven en overheden niet meer kunnen en willen uitgeven. Dijsselbloem wil weten 'waarom het is dat investeerders op dit moment grotere investeringen doen in de Verenigde Staten dan in Europa'. Als Europa dat verandert, door bijvoorbeeld te kijken naar regelgeving en

het openstellen van markten, kan dat veel opleveren, aldus Dijsselbloem. Volgens de minister liggen 'de echte kansen' in onder meer het vervolmaken van de Europese interne markt en de digitale sector. Europa heeft op deze terreinen te veel laten liggen. Een beter investeringsklimaat betekent volgens Dijsselbloem ook het doorvoeren van hervormingen. "Voor een investeerder in een (ander) land is het zeer belangrijk dat hij goed wordt behandeld: krijgt hij dezelfde behandeling als andere investeerders? dezelfde toegang tot consumenten? hoe behandelt de belastingdienst hem? Veel landen hebben nog wel wat te doen om dat te verbeteren."

Nederland tegen staatsgarantie opkoopplan ECB

MILAAN — Nederland wil geen garanties afgeven voor het aangekondigde opkoopprogramma van de Europese Centrale Bank (ECB). Dat zei minister Jeroen Dijsselbloem van Financiën gisteren in Milaan, waar hij overleg voerde met zijn Europese collega's.

De ECB kondigde 4 september extra steunmaatregelen aan om de kredietverlening in de eurozone aan te jagen. De ECB gaat pakketjes leningen en obligaties opkopen, zodat er bij banken weer ruimte op de balans ontstaat. De gedachte is dan dat banken weer geneigd zijn geld uit te lenen aan klanten. De ECB heeft de eurolanden gevraagd daarbij voor bepaalde leningen garant te staan, zodat de

omvang van het opkoopprogramma ECB kan worden vergroot. Nederland is niet van plan dat te doen, zei Dijsselbloem. Nederland wil juist de link tussen de overheid en de financiële sector doorbreken. Bovendien zijn de Nederlandse pakketjes leningen volgens de minister goed te verkopen en functioneert die markt dus goed. ECB-president Mario Draghi liet gisteren in Milaan weten dat de plannen van de centrale bank ook zonder staatsgaranties doorgaan. Het opkoopprogramma werkt volgens hem echter veel beter als die garanties er wel komen. Eerder deze week bleek uit uitgelekte documenten al dat Duitsland en Frankrijk ook niet garant willen staan bij de opkoop van leningen.

‘Nieuwe iPhones zijn niet aan te slepen’

CUPERTINO — De nieuwe iPhones van Apple zijn bijzonder populair. Nog voor de officiële lancering meldden meerdere leveranciers gisteren dat ze niet aan de grote vraag kunnen voldoen.

Vooral de iPhone 6 Plus is in de voorverkoop gewild. Ook Apple meldde dat er een recordvraag is naar de grootste van de twee toestellen, zonder daarbij overigens getallen te noemen.

Apple presenteerde deze week twee nieuwe versies van de iPhone. De iPhone 6 is al groter dan zijn voorganger; de 6 Plus gaat daar nog een stapje overheen. De iPhones worden vanaf 19 september geleverd, in eerste instantie in acht landen. Aan het eind van het jaar moeten klanten in 150 landen hun honger naar de nieuwe smartphones kunnen stillen, althans als het apparaat dan verkrijgbaar is.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	12-Sep		PREV.	12-Sep		
DOW JONES	17049.00	16987.51	AEX	418.01	417.80		
S&P 500 INDEX	1987.45	1985.54	HEXCON NV	6.34	6.39		
NASDAQ	4581.81	4567.60	AHOLD NV	12.76	12.84		
AMAZON.COM INC	330.52	331.19	AKZO NOBEL	53.65	53.77		
APPLE INC	101.43	101.66	ASML HOLDING NV	75.83	76.95		
BAIDU INC-SP ADR	220.02	217.96	CORIO NV	40.88	40.73		
BERKSHIRE HATH-B	137.92	137.09	OSM (KONIN)	48.85	49.79		
CITIGROUP INC	52.23	52.38	HAL TRUST	122.94	122.98		
COCA-COLA CO	41.95	41.46	HEINEKEN NV	60.75	59.43		
WALT DISNEY CO	89.97	89.67	ING GROEP NV	10.97	10.95		
3D SYSTEMS CORP	52.79	52.08	ROYAL IMTECH NV	0.55	0.52		
EBAY INC	50.68	52.19	KPN (KONIN) NV	2.53	2.50		
FACEBOOK INC-A	77.92	77.48	KONINKLIJKE PHIL	23.38	23.38		
GENERAL ELECTRIC	26.02	25.87	REED ELSEVIER	17.46	17.57		
GOOGLE INC-A	591.11	584.90	ROYAL DUTCH SHA	30.16	29.97		
HEWLETT-PACKARD	36.76	36.56	TOMTOM	6.15	6.15		
HOME DEPOT INC	89.22	88.84	TOTAL SA	50.17	50.83		
INTEL CORP	35.02	34.62	UNILEVER NV-CVA	31.95	31.96		
JOHNSON&JOHNSON	104.55	104.58	W.P. STEWART HOL	306.73	306.68		
LINKEDIN CORP-A	226.61	224.83	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	11-Sep		
MICROSOFT CORP	47.00	46.70	MONEY MARKET	13.0633	13.0633		
PROCTER & GAMBLE	83.49	83.26	US DOLLAR BOND	2.5951	2.5963		
ROYAL DUTCH-ADR	78.17	77.46	GLOBAL GROWTH	2.5199	2.5202		
STARBUCKS CORP	76.12	75.47	US GROWTH	11.7314	11.7435		
TWITTER INC	52.64	52.11	CANADIAN GROWTH	3.4151	3.4106		
WAL-MART STORES	76.10	75.77	FUNDS	PREV.	11-Sep		
WHOLE FOODS MKT	38.51	38.10	BGF CONT EUR FLEX	22.40	22.47		
ETFs	PREV.	12-Sep	BGF EMKT BOND	15.58	15.55		
ALERIAN MLP - AMLP	19.23	18.96	BGF FIX INC GBL OP	13.19	13.18		
ISH GBL HY BD - GHYG	52.57	52.67	BGF GBL ALLOCATION	59.95	59.95		
ISH IBOXX HY BD - HYG	92.78	92.67	BGF USD CORE BOND	16.84	16.82		
ISH SELECT DIV - DIVY	76.34	75.49	TEMPLETON GBL BND	24.69	24.67		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.26	43.79	TEMPLETON ASIAN SM	42.52	42.43		
ISH MSCI PAC - EPP	50.02	49.57	CURRENCIES	PREV.	12-Sep		
ISH RUSSELL - INV	119.51	118.74	YENUSD	106.890	107.180		
ISH S&P 500 - SPY	108.23	107.85	EURUSD	1.294	1.297		
ISH EUROPE - IEV	46.39	46.36	CANUSD	1.104	1.108		
POWERSH-QQQ	99.99	99.48	GBPUSD	1.623	1.627		
POWERSHARES DB C	24.02	23.83	COMMODITIES	PREV.	12-Sep		
SPDR S&P INT DIV-DWIX	48.81	48.56	OIL WTI	92.83	92.22		
SPDR S&P MID 400	261.59	259.09	GOLD	1240.93	1229.70		
SPDR S&P 600 SMA	103.77	102.88	SILVER	18.71	18.64		
VANGUARD REIT - VNQ	76.20	73.86	WHEAT	585.50	503.00		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	51.48	51.41	GBPSUSD	1.623	1.627		

A Standard Of Excellence Since 1916

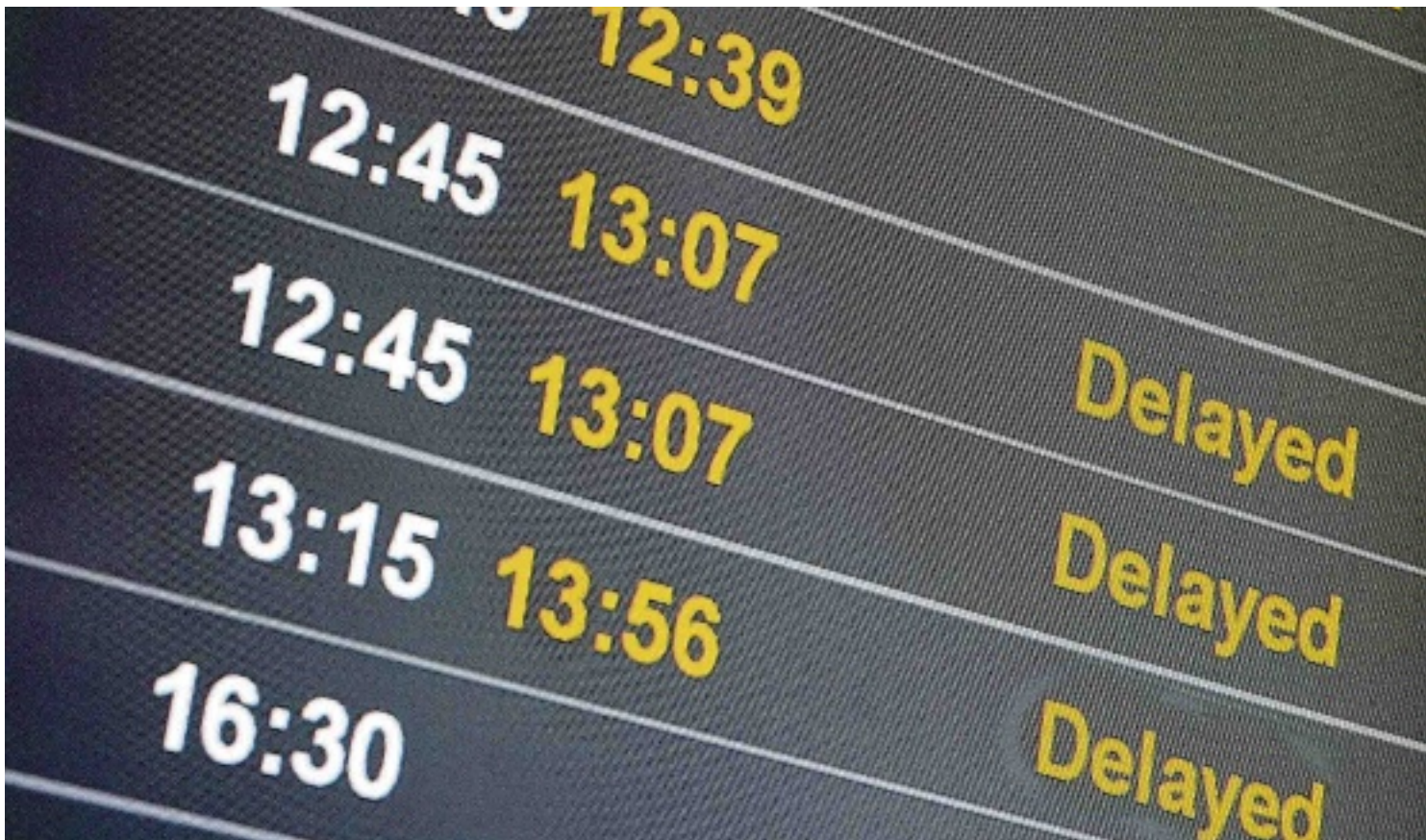
MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Air France schrapt vluchten wegens staking

De staking zal de maatschappij 10 tot 15 miljoen euro per dag kosten.

PARIJS — Air France schrapt vanaf maandag circa 50 procent van de vluchten als piloten van de Franse maatschappij daadwerkelijk gaan staken. Dat zei topman Frédéric Cagney van het Franse zusterbedrijf van KLM vandaag op de Franse radio.

“Voor zover wij nu weten, denk ik dat wij ruwweg nog maar 50 procent van onze vluchten kunnen uitvoeren”, zei Cagney. Hij herhaalde dat een staking de

maatschappij 10 miljoen tot 15 miljoen euro per dag gaat kosten. Air France zal reizigers informeren en vragen om hun reis waar mogelijk uit te stellen. Zij kunnen hun tickets gratis omboeken. Piloten van Air France dreigen in de week van 15 september tot en met 22 september het werk neer te leggen uit protest tegen nieuwe reorganisatieplannen van moederbedrijf Air France-KLM. De luchtvaartonderneming gaat dochter Transavia optuigen om harder te kunnen con-

curreren met prijsvechters Ryanair en easyJet. Dat moet gebeuren vanaf nieuwe bases buiten Nederland en Frankrijk. De vakbonden bij Air France eisen dat piloten die overstappen naar Transavia dezelfde arbeidsvoorwaarden krijgen als de piloten van Air France. Air France zegt open te staan voor onderhandelingen over onder meer uitkeringen gekoppeld aan senioriteit, maar is niet bereid de arbeidsvoorwaarden geheel gelijk te trekken. KLM verwacht geen last te hebben

van de staking in Parijs, liet een woordvoerder van de Nederlandse maatschappij weten.

Bootvluchtelingen te water bij Kreta

VALLETTA — Bij een bootongeluk tussen Malta en het Griekse eiland Kreta zijn weer vluchtelingen verdronken, waaronder een kind. Een ander kind is in levensgevaar, omdat het onderkoeld is.

Hoeveel mensen precies zijn verdronken is nog onduidelijk, maar de kustwacht heeft meerdere lijken gezien in de buurt van het gezonken schip. Een schip ontdekte vanochtend per toeval twee drenkelingen en schakelde de Griekse, Italiaanse en Maltese kustwacht in. Zes mensen konden op tijd uit het water worden gered, maar twintig bootvluchtelingen zijn nog vermist. De kustwacht is bang dat zij zijn verdronken. De overlevenden zijn naar Kreta gebracht. Op de Middellandse Zee raken vaak bootvluchtelingen te water. Veel Afrikanen proberen de oversteek te maken in overvolle gammele bootjes, maar halen vaak niet de overkant. Alleen al dit jaar hebben meer dan 100.000 migranten de oversteek gewaagd.

Merkel waarschuwt voor ‘Marx in kanselarij’

ERFURT — CDU-voorzitter Angela Merkel vindt het ‘niet kunnen’ dat na de verkiezingen in Thüringen morgen mogelijk voor het eerst een politicus van Die Linke premier wordt van een Duitse deelstaat. Die Linke is voortgekomen uit de voormalige communistische DDR-staatspartij SED.

Die Linke lonkt in Thüringen naar een rood-rood-groene coalitie, met SPD en Groenen als juniorpartner. “Straks moet Karl Marx naar de staatskanselarij worden gedragen”, aldus Merkel tijdens een campagnebijeenkomst vandaag. Merkel herinnerde eraan dat juist de Groenen

een belangrijke rol speelden in de DDR-burgerrechtenbeweging. Die Linke heeft eerder in Oost-Duitse deelstaten meegeredeerd, maar dan als juniorpartner onder een SPD-premier. Dat gebeurde voor het eerst in 1998 in Mecklenburg-Voor-Pommeren, negen

jaar na de val van de Berlijnse Muur, en zorgde toen nog voor veel ophef. Bij de gang naar de stembus in Thüringen en Brandenburg morgen zal ook met argusogen gekeken worden naar de uitslag van de eurosceptische partij Alternatief voor Duitsland (AfD). Die won in augustus, bij de verkiezingen in Saksen, voor het eerst zetels in een deelstaatsparlement. De liberale FDP daarentegen dreigt volgens de peilingen uit de laatste Oost-Duitse deelstaatsparlementen te verdwijnen.

‘Gezinscoach voor ouders van zorgkind’

UTRECHT — Ouders met een kind dat heel veel zorg nodig heeft, moeten een gezinscoach krijgen om de stress die die situatie met zich meebrengt, te verminderen. Dat is een voorstel van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) na een peiling onder zulke ouders.

In de honderd ondervraagde ‘zorggezinnen’ was er bij 59 procent sprake van een overwerkte ouder of een ouder met een burn-out. Driekwart van de ouders is minder gaan werken vanwege de extra ondersteuning die hun

kind met bijvoorbeeld een handicap, stoornis of ziekte nodig heeft. Een deel krijgt relatieproblemen. “Een gezinscoach kan de ouders gewijs maken in de zorg”, aldus Krista Okma, adviseur van het NJI. Hij of zij komt

bij het gezin over de vloer en vraagt ook wat voor hulp de ouders zelf kunnen gebruiken. Het NJI adviseert de overheid ook om een online portal te bouwen, waarin alle relevante – maar nu vaak versnipperde – zorginformatie te vinden is. Verder kunnen gemeenten hun steentje bijdragen door te inventariseren welke ondersteuning ouders nodig hebben voor de mantelzorg van hun kind.

Vrouwen kiezen Tan boven Pauw

AMSTERDAM — Vrouwen kijken ‘s avonds laat liever naar Humberto Tan als talkshow-host dan naar Jeroen Pauw. Pauw weet met zijn praatprogramma op NPO 1 vooral 65-plussers te boeien, terwijl RTL Late Night ook goed scoort bij gezinnen. Dat blijkt uit een analyse van Stichting KijkOnderzoek (SKO).

Pauw trok in zijn eerste twee weken gemiddeld 525.000 kijkers per uitzending. RTL Late Night, dat een half uur eerder begint, scoorde in dezelfde periode een gemiddeld kijkcijfer van ruim 1 miljoen. Gisteravond was de best bekeken uitzending tot nu toe met 1.475.000 kijkers. De kijkers van Pauw zijn in meerderheid man (51,3 procent), RTL

Late Night is vooral populair onder vrouwen (59 procent). Na het vertrek van collega Paul Witteman bij het goed bekeken VARA-programma Pauw & Witteman besloot Pauw alleen verder te gaan. De grootste groep mensen die afstemt op Pauw is 65-plus (46,6 procent), de meeste Humberto Tanfans zijn tussen de 50 en 64 jaar oud (32,4 procent).

De nieuwe soloshow van de VARA is vooral populair onder hoogopgeleiden (45,1 procent).

Het RTL-programma, dat eind augustus begon aan zijn tweede seizoen, trekt in meerderheid kijkers met een opleiding van het zogeheten midden-niveau (42,4 procent) en meer laagopgeleiden (26,6 procent). Naar beide late avondshows kijken vooral stellen. Opvallend is dat Tan ook goed scoort onder huishoudens met drie en meer leden, en Pauw juist onder alleenstaanden. Een op de drie kijkers van Pauw woont alleen.

Doden bij ongeluk CAR

BANGUI — Bij een verkeersongeluk in de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR) zijn zeker 30 doden en tientallen gewonden gevallen.

Een vrachtwagen, die vaten olie en daar bovenop een groot aantal mensen vervoerde, reed in een ravijn. Dit heeft een plaatselijke

ambtenaar vandaag gezegd. De CAR is een van de armste landen ter wereld en wordt al jaren geteisterd door religieus en politiek geweld.

Verboden te schieten op woonwijken Irak

BAGDAD — Het Iraakse leger mag niet meer op woonwijken schieten, zelfs niet als Islamitische Staat (IS) daar de dienst uitmaakt. Premier Haider al-Abadi heeft dat zijn militairen verboden, om burgers te beschermen. “We willen niet dat er nog meer onschuldige slachtoffers vallen”, zei hij vandaag op een persconferentie in Bagdad.

Grote delen van Irak zijn sinds enkele maanden in handen van IS. Irak strijdt samen met onder meer de Verenigde Staten om de terreurbeweging te vernietigen. Hoewel woonwijken dus nu buiten schot moeten blijven, blijft de strijd wat Abadi betreft onverminderd doorgaan. Soennitische leiders hadden van Abadi de bevr-

zing van militaire actie in woonwijken geëist. Dit is een van hun voorwaarden voor steun aan de regering, die door de sjiïet Abadi wordt geleid, in haar strijd tegen de radicale soennieten van IS. Abadi probeert een coalitie van sjiïeten, Koerden en gematigde soennieten tegen de extremisten van IS bij elkaar te houden.

Vorbereiding

Het Duitse leger bereidt zich voor op een militaire operatie in Irak. Er worden in Duitsland 40 militairen getraind die in Irak zullen worden ingezet. Dat bevestigde een woordvoerder van het operatiecommando in Potsdam tegenover dagblad *Bild*. De militairen, die met parachutes op hun bestemming komen, moeten in Irak Koerdische strijders van de

Peshmerga trainen in het gebruik van zware en lichte vuurwapens. De 40 militairen zullen niet gelijktijdig worden ingezet, maar waarschijnlijk in groepen van 5 of 6 man, aldus de krant. Behalve in Irak, zullen ook in Duitsland Peshmerga-strijders worden getraind in het gebruik van zwaarder materieel. Zo’n 30 strijders van de Koerdische beweging kunnen worden opgevangen in de Duitse stad Hammelburg, ten oosten van Frankfurt. Daar kunnen zij bekend raken met onder meer antitankwapens en militaire voertuigen die Duitsland aan de Koerden zal leveren. De eerste levering van Duitse wapens moet eind september plaatsvinden. Het is niet bekend wanneer de Duitse militairen naar Irak worden gestuurd.

Buma wil weer discussie over kernenergie

DEN HAAG — Om minder afhankelijk te worden van buitenlandse energie, bijvoorbeeld uit Rusland, moet de discussie over kernenergie weer worden opgestart. Dat zei CDA-leider Sybrand van Haersma Buma gisteren in Nieuwsuur.

“We moeten weer durven te praten over kernenergie en het vernieuwen van reactoren en Borssele bijvoorbeeld”, aldus Buma. De christendemocratische partij was lang voorstander

van kernenergie. Onder partijleider Jan Peter Balkenende werd nog gepleit voor een tweede kerncentrale in Borssele. Tegenwoordig vindt de partij dat de overstap naar duurzame energie gemaakt moet worden, zodat op termijn kernenergie verboden wordt. Door het conflict in Oekraïne is de discussie over Europese afhankelijkheid van Russische olie en gas opgeblaasd. Sommige landen zijn volledig afhankelijk van Russisch gas. De nieuwe voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude

Juncker, wil het energiebeleid in Europa daarom harmoniseren. Rusland heeft eerder de gaskraan gebruikt om andere landen onder druk te zetten en dat baart Buma zorgen. “We weten dat Rusland in staat is om de gaskraan dicht te draaien. Dat zien we al bij Oekraïne, maar dat kan hier ook gebeuren”, aldus Buma. Rusland is wel sterk afhankelijk van zijn gas- en olie-inkomsten. Het land dankt 40 procent van zijn inkomsten aan de export van gas naar het Westen.

Vlekkeloze Prinsjesdag-oefening in Den Haag

DEN HAAG — Paarden en ruiters van de marechaussee hebben vanmiddag voor goed gevulde tribunes geoeft voor Prinsjesdag. De 25 paarden werden op het Haagse Lange Voorhout blootgesteld aan onder meer harde muziek, sirenes van politiemotoren en rook, zodat ze eraan kunnen wennen.

De oefening is volgens een woordvoerder van de marechaussee vlekkeloos verlopen. De traditionele, spectaculaire oefening van de Cavalerie ere-escorte op het Scheveningse strand is maandag. De gouden koets legt morgen een trainings-

rondje af over de route voor Prinsjesdag, daarnaast is er een internationaal cavalerie-defilé op het Lange Voorhout met 120 paarden. Vandaag kon het publiek in de Haagse binnenstad ook genieten van een hoedenshow en waren tal van gebouwen langs de

EDINBURGH — Duizenden ‘orangisten’ uit Schotland en Noord-Ierland hebben vandaag in Edinburgh betoogd voor het behoud van de eenheid van het Verenigd Koninkrijk. Orangisten zijn patriottische protestanten die een sterke band voelen met de Britse kroon. De betoging in de hoofdstad van Schotland verliep zonder incidenten. De Schotten kunnen zich donderdag in een referendum uitspreken voor of tegen onafhankelijkheid. Een meerderheid van 54 procent van de Schotten wil onderdeel blijven uitmaken van het Verenigd Koninkrijk. Dit is althans de uitkomst van een nieuwe opiniepeiling van onderzoeksbureau Survation, die vandaag is gepubliceerd. In een donderdag gepubliceerde enquête van bureau YouGov sprak 52 procent van de ondervraagden zich uit voor behoud van de band met Londen.

Haase houdt Oranje in de race

AMSTERDAM — De strijd tussen de Nederlandse en Kroatische tennisers om een plek in de wereldgroep is na de eerste dag in evenwicht (1-1). Igor Sijsling stelde in het openingsduel teleur door te verliezen van de Davis Cup-debutant Mate Delic (6-4, 4-6, 5-7 en 2-6).

Robin Haase werkte deze misser in de Ziggo Dome in Amsterdam vervolgens weg, door in drie sets af te rekenen met de pas 17-jarige Borna Coric (7-6, 6-1 en 6-4).

“Alles is weer open”, zei Haase na zijn partij. “We hadden ook op 2-0 kunnen staan na twee wedstrijden, maar helaas is dat niet gelukt. Het zal de komende dagen niet makkelijk worden. We kunnen ervan uitgaan dat Marin Cilic in het dubbel speelt, dus we zullen ons beste tennis moeten laten zien.” US Open-winnaar Cilic was gisteren nog niet beschikbaar voor de landenswedstrijd. Delic werd op het laatste moment ingevlogen als zijn vervanger.

De nummer 154 van de wereld had zelfs nog nooit een best-of-five gespeeld. Toch kwam Sijsling tegen de Kroaat in de problemen. De eerste set ging nog wel naar Sijsling, maar daarna zakte het niveau bij de Amsterdammer. Hij straalde totaal geen vertrouwen meer uit op de trage gravelbaan. Fysiek kon Sijsling het opnieuw niet bolwerken. Dat gebeurde eerder dit jaar ook al bij de Australian Open. Vorige maand bij de US Open liet Sijsling een riantе voorsprong uit zijn handen glippen omdat hij bevangen werd door de hitte. Siemerink uitte vervolgens stevige kritiek op de slechte voorbereiding van de Amsterdammer. Toch kreeg Sijsling als enkelspeler gisteren de

Foto: AFP/Koen van Weel

Robin Haase zorgde ervoor dat de druk op de dubbelaars met Jean-Julien Rojer niet te groot zou worden.

voorkeur boven Thiemo de Bakker. Weer ging het echter mis. Sijsling kreeg last van zijn rug en werd in de aanloop naar de wedstrijd al gehinderd door de spanning. “Ik kon niet goed slapen en eten. Ik had toch wel last van de druk. In de loop van de partij voelde ik mijn krachten wegvloeien. Ik heb het gevoel dat ik er alles aan gedaan heb, maar ik heb mijn team in de steek gelaten door niet het eerste punt te pakken.” De pijnlijke nederlaag zette Sijsling opnieuw aan het denken. “Ik ben niet sterk genoeg. Ik werk zo hard mogelijk. Maar ik ben ooit op 60 procent begonnen en dan

duurt het wel even voordat je op de 100 procent komt. Bovendien heb ik mijn bouw niet mee, maar ik zie nog steeds een stijgende lijn.”

Bondscoach Jan Siemerink was verrast door het optreden van Igor Sijsling. “Ik had dit niet verwacht”, erkende de Nederlandse captain. “Wedstrijdspanning is normaal en het kan ook op je lichaam slaan. Maar ik wist niet dat het zo erg was met hem.

Dit was een verrassing voor mij en ik zag het ook niet aankomen. Maar dit heeft ook met je fysiek te maken. Het is een harde conclusie om vast te stellen dat Igor

fitter moet worden.” De Australische tennisers zijn alvast terug in de wereldgroep van de Davis Cup. Lleyton Hewitt en Chris Guccione haalden vandaag in het dubbelspel het derde en beslissende punt binnen in de wedstrijd tegen Oezbekistan. Ze versloegen Denis Istomin en Farroekh Doestov. Gisteren wonnen Hewitt en Nick Kyrgios al de twee enkelpartijen van Istomin en Doestov en hadden hun land op een 2-0 voorsprong gezet. Australië werd veroordeeld tot een play-off om promotie-degradatie na de nederlaag tegen Frankrijk in de eerste ronde van de wereldgroep.

Overmars: Grote spelers geen garantie

AMSTERDAM — Marc Overmars kreeg de afgelopen periode veel kritiek te verwerken op zijn aan- en verkoopbeleid bij Ajax. De technisch directeur zag op het laatste moment Daley Blind (Manchester United) en Kenneth Vermeer (Feyenoord) vertrekken en deed ondanks de beschikbare financiële middelen geen grote aankopen.

Volgens Overmars had Ajax wel grote spelers kunnen aantrekken. “Maar zijn die een garantie?”, zegt Overmars vandaag in *AD Sportwereld*. “Als er bij FC Groningen een nieuwe Suárez rondloopt, dan is Ajax verplicht hem te halen, maar die ene spits in het buitenland kun je vergeten. Je moet ze hebben voor ze doorgebroken zijn.” Overmars vertelt verder dat Ajax ‘een heel goede spits’ had kunnen hebben. Hij wilde de aanvaller echter niet halen, omdat de speler eigendom is van een inves-

teringsmaatschappij. “Ajax had een heel goede spits kunnen krijgen, waardoor ik achterover had kunnen leunen in mijn tribunestoel. Hij was een schot in de roos geweest, maar slechts voor een klein gedeelte van ons. Dan bied je een fantastisch podium en gaat de investeringsmaatschappij met het grote geld aan de haal. Dus zeggen we in zo’n geval: nee.” Overmars begrijpt de ergernis bij de fans, maar hij wilde de transfer van Blind niet tegenhouden. “Als je weet wat hij heeft doorstaan

Venus Williams in halve finales

QUEBEC — Venus Williams is gisteren doorgedrongen tot de halve finales van het tennistoernooi in Quebec. De als eerste geplaatste Amerikaanse versloeg de Tsjechische Lucie Hradecka na een spannend duel met 6-3, 4-6, 7-6 (3).

“Het was lastig om haar te verslaan”, zei Williams na afloop. “Ze speelde echt heel goed. Ik ben blij dat ik die laatste be-

langrijke punten kon pakken.” Williams speelt in de strijd om een plek in de finale tegen haar landgenote Shelby Rogers, die de Duitse Tatjana Maria in twee sets uitschakelde. De Kroatische Mirjana Lucic-Baroni haalde voor het eerst sinds Wimbledon in 1999 de laatste vier door Sesil Karantantsjeva uit Kazachstan met 7-5, 6-0 te verslaan. Ze stopte een tijdje met tennis, maar keerde terug op de WTA Tour.

Ribéry blijft bij besluit

MÜNCHEN — Franck Ribéry blijft bij zijn besluit om zich niet meer beschikbaar te stellen voor de Franse nationale voetbalploeg. De 31-jarige sterspeler van Bayern München kreeg veel kritiek over zich heen na zijn beslissing om te stoppen. Onder anderen UEFA-preses Michel Platini was boos en dreigde zelfs met een schor-

sing als hij een uitnodiging zou afslaan. Ribéry is echter niet onder de indruk van de spierballentaal van zijn landgenoot. “Ik trek me niets aan van al die politiek”, zei Ribéry vandaag in het dagblad *Die Welt*. “Bondscoach Didier Deschamps begrijpt mijn standpunt. Ik blijf bij mijn besluit om me volledig op Bayern te richten.”

Contador let goed op Froome

Foto: AFP/Janine Rühne

‘Blijf je wel in de buurt?’, lijkt Froome (r) lachend te zeggen tegen Alberto Contador (l).

CANGAS DO MORRAZO — Nog twee ritten scheiden Alberto Contador van zijn derde eindzege in de Ronde van Spanje. De 31-jarige Spanjaard weet maar al te goed wie hij vandaag tijdens de laatste bergetappe, met de finish bergop in Puerto de Ancares, in de gaten moet houden.

“In principe is Chris Froome de gevaarlijkste renner”, zei Contador gisteren na de 19e etappe, die werd gewonnen door de Australische wielrenner Adam Hansen. De 33-jarige coureur van Lotto-Belisol sprong op 4 kilometer van de finish in Cangas do Mor-

razo weg uit het peloton en kwam solo over de streep. Contador: “We moeten afwachten hoe de komende rit zich gaat ontwikkelen. Maar als ik goede benen heb, moet het in principe geen probleem worden.” De Spaanse wielrenner verdedigt een voorsprong van 1

minuut en 19 seconden op Froome, landgenoot Alejandro Valverde moet nog 13 seconden extra goedmaken. “Froome is sterk, elke dag wordt hij beter”, aldus Contador. “Maar uiteindelijk moet je gewoon vertrouwen hebben in je benen. En dat heb ik.” De slotklim van zaterdag is 12,7 kilometer lang, naar een hoogte van 1655 meter, en heeft een gemiddeld stijgingspercentage van 8,7 procent met uitschieters van 18 procent.

Ontketende Larrazábal zet Luiten op afstand

ZANDVOORT — De Nederlandse golfheld Joost Luiten liet zich gisteren door piepjes en klikjes van mobiele telefoons afleiden en draaide prompt een mindere ronde in het KLM Open. De titelverdediger gaf met een score van 70 slagen de koppositie prijs en zakte weg naar de zevende plaats, op 5 slagen van de nieuwe leider, Pablo Larrazábal.

De Spanjaard haalde uit met een rondje van 62, een baanrecord van 8 onder par op de Kennemer in Zandvoort. De stand na twee dagen geeft exact hetzelfde beeld als vorig jaar. Ook toen ging Larrazábal aan de leiding en stond Luiten zevende, waarna de Bleiswijker in het weekeinde glorieus de macht greep. “Ik had liever wat korter op de leider gestaan, maar dit is op zich een mooie positie. Ik kan nu vanuit de luwte toeslaan, net als vorig jaar.”

De winnaar van 2013 was donderdag nog zo sterk begonnen en voerde na een opening van 65 slagen de ranglijst aan, maar zijn tweede rondgang langs de

18 holes verliep stroef. Luiten moest zelfs drie bogeys toestaan. “Ik was in mijn spel niet scherp genoeg. Het waren vooral onnodige fouten”, erkende Luiten. “Twee keer sla ik tegen de wind in een hele slechte bal en ook die bogeys waren fouten die ik niet mag maken. Het is op deze baan zo dat als je bal op de verkeerde plek ligt, je ook echt in de problemen bent.” Wat hij daarna zei, klonk als een ware smeekbede. “Het moet toch niet zo moeilijk zijn op een golfbaan je mobieltje uit te zetten of op stil. Ik weet dat je als prof ook met onrustige omstandigheden moet kunnen omgaan, maar het gebeurde nu te vaak dat ik vanuit het pu-

bliek weer een geluidje hoorde. Het was irritant.”

De publiekstrekker gaf toe dat hij er zich misschien wel te veel aan had geërgerd. “Ik heb me er denk ik één of twee keer door laten afleiden. Mensen denken misschien dat ze op genoeg afstand staan om een foto-tje te maken, maar het is stil als wij moeten slaan en dan hoor je echt alles.”

Larrazábal noteerde maar liefst negen birdies en verbeterde het oude record van 63 slagen dat in bezit was van zes spelers. “Ik begon met zes birdies op de eerste zes holes en begon toen te denken: als ik er nog vijf maak, kom ik als eerste speler ooit op de Europese Tour uit op een rondje van 59 slagen”, zei de drievoudige toernooiwinnaar. “Dat magische getal begon denk ik iets te veel door mijn hoofd te spelen, want halverwege de ronde kwam er een beetje de klad in.”

Di Grassi wint eerste wedstrijd in Formule E

Foto: AFP/Wang Zhao

De Braziliaan Lucas di Grassi won in China de eerste Grand Prix in de Formule E.

PEKING — De Braziliaan Lucas di Grassi heeft vandaag in Peking de eerste wedstrijd van de Formule E gewonnen. In deze nieuwe raceklasse rijden alle deelnemers in elektrische wagens.

De coureur van ABT bleef in de Chinese stad de Fransman Franck Montagny en de Brit Sam Bird voor. In de slotfase van de race kwamen de Fransman Nico-

las Prost en de Duitser Nick Heidfeld met elkaar in botsing. Prost, de zoon van de legendarische Alain Prost, was van pole vertrokken. Net voor de laatste bocht

probeerde Heidfeld de Fransman alsnog in te halen. Prost probeerde dit te voorkomen. Door zijn actie sloeg Heidfeld over de kop, maar kon onge-deerd uit zijn bolide stappen. De Nederlandse Chinees Ho-Pin Tung had al in de pits problemen met zijn versnellingsbak en finishte op grote achterstand.

VVV pakt punt in Maastricht

MAASTRICHT — De Limburgse derby in de Jupiler League tussen MVV en VVV-Venlo is vrijdagavond onbeslist geëindigd. Er werd bovendien niet gescoord in Maastricht: 0-0.

Dat mochten vooral de gastheren zich aanrekenen. MVV speelde beter, zeker in de eerste helft, kreeg de betere kansen, maar faalde in de afwerking. VVV moest de laatste acht reguliere minuten overleefd zien te blijven zonder Jeffrey Altheer, die in kort tijdsbestek twee keer geel kreeg. De ploeg uit Venlo heeft door het gelijkspel nu 10 punten uit zes duels en bivakkeert daarmee net onder de top. FC Emmen had de grootste moeite met het tiental van Helmond Sport. Stanley Elbers opende de score namens de Brabanders na een half uur. Niet veel later

werd hij met rood naar de kleedkamer gestuurd. Roland Bergkamp had toen net voor 1-1 gezorgd. Emmen kwam 5 minuten na rust opnieuw op achterstand, door toedoen van Ferry de Regt. Leandro Resida redde een punt voor de trots van Drenthe. Almere City boekte de tweede zege van het seizoen, ten koste van FC Oss: 4-2. De thuisclub, die Leon de Kogel vroeg in de wedstrijd een strafschop zag missen, werkte in de polder een achterstand van 0-2 (goals Jorzolino Falkenstein en Lorenzo Piqué) weg. Vincent Janssen bepaalde de ruststand op 1-2. In de tweede helft gaven de Armeniër Norair Aslanyan-Mamedov, invaller Fabian Serrarens en alsnog De Kogel het scorebord tot vreugde van de ruim 1000 fans een totaal andere aanblik.

Benfica vernedert buurman

SETÚBAL — Ola John heeft gisteren bijgedragen aan de doelpuntrijke overwinning van Benfica bij Vitória Sebúbal. De 22-jarige aanvaller maakte als invaller het laatste doelpunt van de Portugese kampioen (0-5). John was in de 64e minuut in het veld gekomen en nam 12 minuten later de 0-5 voor zijn rekening. De Braziliaanse spits Ander-

son Talisca scoorde tussen de 38e en 55e minuut drie keer op rij. De eerste treffer kwam van Eduardo Salvio. Benfica gaat aan kop in de Portugese competitie met 10 punten uit vier wedstrijden, drie clubs (waaronder FC Porto) volgen met 9 uit drie. De ‘Adelaars’ spelen dinsdag in de Champions League tegen Zenit Sint-Petersburg.